

ZBIÓR
ZADAŃ i PRZYKŁADÓW
ALGEBRAICZNYCH

W ZAKRESIE SZKOŁY ŚREDNIEJ
NA POWTÓRZENIE KURSU

UŁOŻYŁ
WACŁAW STEIMAN.

CENA w OPRAWIE KOP. 60.

WARSZAWA 1911.

SKŁAD GŁÓWNY w KSIĘGARNI Powszechnej
MARSZAŁKOWSKA 139.

NAKŁAD i WŁASNOŚĆ AUTORA.

L. Redakcyi „Wiadomości
Matematycznych” z prośbą
o umieszczenie kilku stron
krytyki w powyższym
piśmie

Warszawa od autora

27/IX 1911r.

ZBIÓR

ZADAŃ i PRZYKŁADÓW

ALGEBRAICZNYCH

W ZAKRESIE SZKOŁY ŚREDNIEJ
NA POWTÓRZENIE KURSU

UŁOŻYŁ

WACŁAW STEIMAN.

1876
□ □

ORYGINAŁ ZAOPATRZONY
PIECZĄTKĄ AUTORA.

Steiman

1911.

NAKLAD i WŁASNOŚĆ AUTORA.

WARSZAWA.

DRUKIEM GRAPOWA I MAZURKIEWICZA W ŁODZI.

7121

PRZEDMOWA.

Niniejszy zbiór zadań obejmuje kurs algebry w zakresie szkoły średniej. Stosunkowo niewielka, lecz dostateczna liczba zadań daje możliwość przerobić kolejno wszystkie.

Ze względu na dość trudne tematy, spotykane w wielu zadaniach, zaleca się korzystać z podręcznika w ostatnich klasach, przy powtarzaniu kursu.

Staraliśmy się dział zadań na zestawianie równań, jako najbardziej ciekawy, odpowiednio rozwinąć; równania tworzą dział oddzielny w tym celu, ażeby zbytnio nie zawikłać treści zadań.

Zadania №№ 303—325, jako najbardziej złożone, wyczerpują wszystkie możliwe kombinacje algebraiczne, spotykane w kursie szkoły średniej.

Przy wyliczeniach logarytmicznych posługiwaliśmy się tablicami z 5-oma dziesiętnymi znakami; często w odpowiedziach nie podajemy wartości urojonych. Zadania złożone posiadają dodatkowe odpowiedzi, zaś zadania oznaczone gwiazdką — wskazówki, załączone w końcu podręcznika.

W. St.

Warszawa, 1911 r.

g.m.ii 1225

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Zadania.

Znaleźć wartość wyrazów:

$$1. \sqrt[3]{\sqrt{1906624 + \sqrt{11} - \sqrt{13 + 2\sqrt{22} + \sqrt{3 + \sqrt{8}}}}}$$

$$2. \left(\sqrt{12 + 2\sqrt{11}} - \sqrt{12 - 2\sqrt{11}} \right)^6$$

Przedstawić jak najprościej następujące wyrazy:

$$3. 2 \cdot \sqrt{3 + \sqrt{4 - \sqrt{12}}}$$

$$4. \frac{2 \cdot (5 + \sqrt{35})}{\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{2}}$$

$$5. \frac{2 + \sqrt{3}}{\sqrt{2} + \sqrt{2 + \sqrt{3}}} + \frac{2 - \sqrt{3}}{\sqrt{2} - \sqrt{2 - \sqrt{3}}}$$

Rozłożyć na czynniki:

$$6. \text{ a) } a^2 + a - 72; \quad \text{b) } 3a^2 - \sqrt{2}a - 4.$$

$$7. \text{ a) } 2a^3 - 21a^2 + 54a - 35; \quad \text{b) } 2a^4 - a^2 - 1; \quad \text{c) } a^5 - a^3 - a + \frac{1}{a}$$

$$8. a^6 + a^4b^2 + ab^5 + 2a^3b^3 + ba^5 + a^2b^4 + b^6.$$

Znaleźć największy wspólny dzielnik wielomianów:

1) przez rozkładanie na czynniki:

$$9. \text{ a) } a^3 - 7a - 6; \quad a^2 + 26a - 87;$$

$$\text{b) } 2a^2 + \sqrt{2} \cdot (1 + \sqrt{6}) \cdot a + \sqrt{6}; \quad a^3 - \sqrt{27}.$$

$$10. \begin{cases} x^2 a - x^2 y - x y a + x^3 + x y^2 + y^2 a \\ y^3 x + y^2 a^2 + x^3 y - x^2 y^2 + a^2 x^2 - a^2 x y. \end{cases}$$

2) kolejnym dzieleniem:

$$11. 4a^3 - 20a^2 + 6a + 40; \quad 9a^2 - 24a - 48.$$

$$12. 36a^3 - 24a^2 + 18a - 12; \quad 60a^2 - 28a - 8.$$

$$13. \begin{cases} 3ax^4 + 3a^2x^3 - 6a^3x^2 - 3a^4x - 6a^5 \\ 4ax^3 + 2a^2x^2 - 8a^3x + 8a^4. \end{cases}$$

Znaleźć rzeczywistą wartość następujących ułamków:

$$14. \frac{a^2 + 3a - 40}{a^2 - 9a + 20} \text{ jeżeli } a=5; \quad 15. \frac{1 - \sqrt[5]{a}}{1 - \sqrt[4]{a}} \text{ jeżeli } a=1.$$

$$16. \frac{\sqrt[3]{a^2} - \sqrt[3]{b^2}}{a+b} \text{ jeżeli } \begin{matrix} a=1 \\ b=-1. \end{matrix} \quad 17. \frac{\sqrt[3]{x-a}}{\sqrt[4]{x^2-a^2}} \text{ jeżeli } x=a.$$

$$18. \frac{\sqrt{x^2+ax} - \sqrt{a^2+ax}}{x-a} \text{ jeżeli } x=a.$$

$$19. \text{ Znaleźć wielomian, przez który należy pomnożyć dwumian } \sqrt[5]{8} - \sqrt[5]{5}, \text{ ażeby w rezultacie otrzymać wyraz bez pierwiastka.}$$

Wyciąganie pierwiastka kwadratowego z wielomianów.

$$20. \text{ Przy jakiej wartości } n \text{ wielomian } n^4 - 4n^3 + 2n^2 - 5n + 55 \text{ będzie całkowitym kwadratem?}$$

$$21. \text{ Znaleźć wartość współczynników } m, n \text{ i } q \text{ wielomianu } x^6 - 6x^5 + 19x^4 - 26x^3 + qx^2 + mx + n, \text{ aby przy jakiegokolwiek wartości } x \text{ był on całkowitym kwadratem.}$$

Równania pierwszego stopnia.

$$22. \quad \frac{x-1}{n-1} + \frac{2n^2 \cdot (1-x)}{n^4-1} = \frac{2x-1}{1-n^4} - \frac{1-x}{1+n}.$$

$$23. \quad \frac{5x-8}{6x-15} - \frac{2x-5}{10x-4} = \frac{19x^2-29}{(2x-5) \cdot (15x-6)}.$$

$$24.* \quad \frac{m}{nx} + \frac{n}{my} = m+n; \quad \frac{n}{x} + \frac{m}{y} = m^2+n^2.$$

$$25. \quad x \cdot (x+y-z) = 24; \quad y \cdot (x+y-z) = 42; \quad z \cdot (x+y-z) = 30.$$

$$26. \quad \begin{cases} \frac{a}{2x+ay} + \frac{a+1}{ax-2y} = \frac{2a+3}{5a \cdot (a-1)}. \\ \frac{a^2}{2x+ay} + \frac{a \cdot (a-1)}{ax-2y} = \frac{2a-3}{5 \cdot (a+1)}. \end{cases}$$

$$27. \quad ax+by+cz=d; \quad a^2x+b^2y+c^2z=d^2; \quad a^3x+b^3y+c^3z=d^3.$$

$$28. \quad \begin{cases} x+y+z=0; & bcx+cay+abz=1; \\ (b+c) \cdot x + (c+a) \cdot y + (a+b) \cdot z = 0. \end{cases}$$

$$29. \quad y+z=2yz; \quad x+z=3xz; \quad x+y=4xy.$$

$$30. \quad \frac{yz}{y+z} = a; \quad \frac{xz}{x+z} = b; \quad \frac{xy}{x+y} = c.$$

$$31. \quad \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 9; \quad \frac{2}{x} + \frac{5}{y} - \frac{3}{z} = 7; \quad \frac{1}{4x} + \frac{1}{3y} + \frac{1}{4z} = \frac{5}{2}.$$

$$32.* \quad \begin{cases} x + \frac{y+z+w}{2} = a = 37; & y + \frac{x+z+w}{3} = a; \\ z + \frac{x+y+w}{4} = a; & w + \frac{x+y+z}{5} = a. \end{cases}$$

33.
$$\begin{cases} 3x - 2y - 5z = 11; & 5x + 3y - 7u = 47; \\ 11u - 2t + 4z = 9; & 8t - 5y = 25; & 2x - 13u = 5. \end{cases}$$
34. Znaleźć wartość ułamka $\frac{x}{x+y+z}$ jeżeli $x+y+z=3y=2z$.

Równania drugiego i wyższych stopni.

35. $x^2 - x(4 - \sqrt{2}) - 3(-1 + \sqrt{2}) = 0.$
36. $\frac{1}{x-a} + \frac{1}{x-b} + \frac{1}{x-c} = 0.$
37. $\frac{x^2}{4} + \frac{144}{x^2} = 30 + 2 \cdot \left(\frac{x}{4} + \frac{6}{x} \right)$
38. $\frac{x}{6} \cdot (x-5) = \frac{3}{x} \cdot \left(5 - \frac{18}{x} \right).$ 39.* $\left(\frac{x}{x-1} \right)^2 + \left(\frac{x}{x+1} \right)^2 = n(n-1).$
40. $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{x-28+y}{60}; \quad \frac{(x+y)^2}{175} = \frac{1-x-y}{2} + 24.$
41. $10xy - 11x + 5x^2 - 11y + 5y^2 = 588; \quad y^3 - x^2y = 168.$
42. $x+y-1=xy; \quad xy+3=x^2+y^2.$
43. $x+y+xy=19; \quad x^2y+xy^2=84.$
44. $x+y=x^2-y^2=xy.$
45. $x^2-y^2+3(x+y)=12; \quad 2y^2+2xy=3+(x+y).$
46. $2(x^2+y^2)=5xy; \quad (x+y)(x-y)=3.$
47. $3(x^2-1)=4xy; \quad 2(2y^2+1)=3xy.$
48. $x^2+y^2+x+y=10; \quad x+y+xy=4.$

$$49.* \quad x+y=\frac{3}{4}xy; \quad x^2+y^2+xy=28.$$

$$50. \quad 2 \cdot (x+y)=3xy-22; \quad (x^2+y^2)-(x+y)=18.$$

$$51. \quad \begin{cases} \frac{85}{x^2+xy+y} + \frac{91}{y^2+xy+x} = 12. \\ \frac{39}{y^2+xy+x} + \frac{34}{x^2+xy+y} = 5. \end{cases}$$

$$52. \quad 3xy-y^2=35; \quad 2x^2-xy=12.$$

$$53. \quad x^2+y^2+1=3xy; \quad 2xy+8=3y^2.$$

$$54. \quad x^2+xy+4y^2=6; \quad 3x^2+8y^2=14.$$

$$55. \quad x^2+y^2+z^2=84; \quad x+y+z=14; \quad y^2=xz.$$

$$56. \quad x^2+y^2+z^2=21; \quad xy+xz-yz=-2; \quad x+y+z=7.$$

$$57. \quad xy+x=9; \quad zx+z=4; \quad yz+y=4.$$

$$58. \quad x^2+y^2=z^2; \quad x+y+z=12; \quad xy=12.$$

$$59.* \quad (x+y+z) \cdot (z-x-y)=7; \quad xz=y^2; \quad (x+y)^2=z \cdot (x+y)-3.$$

$$60. \quad x+y+z+u=14; \quad x^2+y^2+z^2+u^2=54; \quad xy=6; \quad zu=20.$$

$$61. \quad \begin{cases} x+y=2k; \quad u+z=2s; \quad uz=xy; \\ x^2+y^2+z^2+u^2=4c^2. \end{cases}$$

62. Znaleźć całkowite i wymierne wartości niewiadomych następującego systematu równań:

$$\begin{cases} x^2+y^2+z^2=14; \quad xz+yz-xy=5; \\ x^3+y^3-z^3=56-3xy \cdot (x+y). \end{cases}$$

$$63. \quad x - y = 12; \quad \frac{1}{2}(x^4 + y^4) = 578 \quad ry - x^2 y^2.$$

$$64. \quad x^3 - y^3 = 37; \quad xy \cdot (x - y) = 12.$$

$$65. \quad \frac{(x+y)^3}{x^3 + y^3} = \frac{25}{7}; \quad \frac{1}{x} + \frac{1}{y} = 0,8(3).$$

$$66.* \quad x^4 - 4x^3 + 5x^2 - 2x = 240.$$

$$67. \quad x - y = 1; \quad x^5 - y^5 = 211.$$

$$68. \quad \frac{x^5 + y^5}{x^3 + y^3} = \frac{55}{7}; \quad x + y = 5.$$

$$69. \quad x^5 + y^5 + x^2 y^2 \cdot (x + y) = 455; \quad x + y = 5.$$

$$70.* \quad (x + y) \cdot (xy + 1) = \frac{16}{3}xy; \quad (x^2 + y^2) \cdot (x^2 y^2 + 1) = \frac{100}{9}x^2 y^2.$$

$$71.* \quad x^6 + y^6 = 72 - x^3 + y^3; \quad 7x^3 y^3 = 8 \cdot (x^3 - y^3).$$

$$72. \quad 5x^2 - 5x^{-2} + 9x^{-4} = 9.$$

$$73.* \quad \begin{cases} x^2 + (y - z)^2 = 10; & y^2 + (x - z)^2 = 8; \\ z^2 + (x - y)^2 = 2. \end{cases}$$

$$74. \quad x^3 + x^2 + \frac{x^2 - 1}{20} + \frac{1}{x} - 20x = 1.$$

$$75.* \quad 3x^4 - 20x^3 + 45x^2 - 40x + 12 = 0.$$

$$76. \quad 6x^5 - 41x^4 + 97x^3 - 97x^2 + 41x - 6 = 0.$$

$$77. \quad x^7 - 2x^5 + x^4 + x^3 - 2x^2 + 1 = 0.$$

Równania, zawierające wielkości niewiadome pod pierwiastkiem.

$$78. \quad z^2 + 5 = 8z + 2 \cdot \sqrt{z^2 - 8z + 40}.$$

$$79. \quad 3z^2 - 75 = 31 \cdot \sqrt{z^2 - 8z + 45} + 24z.$$

$$80. \quad \sqrt{7 + \sqrt{2z + \sqrt{3z^2 - 16z + 17}}} = 3.$$

$$81. \quad \sqrt{5-z} - \sqrt{-z} = 3 \cdot (5-z)^{-\frac{1}{2}}.$$

$$82. \quad 2 + \sqrt[3]{4 \cdot \left(2 - \sqrt{4 - \frac{z}{4}}\right)} = 0. \quad 83.* \quad \sqrt[3]{z+2} - \sqrt[3]{z-2} = 1.$$

$$84. \quad \sqrt[3]{\frac{3z+1}{2}} - \sqrt[3]{\frac{3z-13}{2}} = 1.$$

$$85. \quad \sqrt[3]{24 + \sqrt[3]{z-3}} - \sqrt[3]{5 + \sqrt[3]{z-3}} = 1.$$

$$86. \quad \frac{9z + 3 \cdot \sqrt[3]{z}}{3z - \sqrt[3]{z}} = 7 - \frac{6z - 2 \cdot \sqrt[3]{z}}{3z + \sqrt[3]{z}}. \quad 87. \quad \frac{\sqrt[5]{z^2-1}}{a} + \frac{\sqrt[5]{z+1}}{b} = 0.$$

$$88. \quad \frac{\sqrt{5z+z^2+z}}{\sqrt{5z+z^2-z}} = \frac{25 \cdot (\sqrt{5+z} - \sqrt{z})}{\sqrt{5+z} + \sqrt{z}}.$$

$$89. \quad \frac{\sqrt{1+z}}{1 + \sqrt{1+z}} = \frac{\sqrt{1-z}}{1 - \sqrt{1-z}}. \quad 90. \quad \sqrt{\frac{m}{2} \sqrt{\frac{1+z}{1-z}}} - \sqrt{\frac{m}{2} \sqrt{\frac{1+z}{1-z}}} = 1.$$

$$91.* \quad \frac{\sqrt[5]{211+z}}{z} + \frac{\sqrt[5]{211+z}}{211} = \frac{729 \cdot \sqrt[5]{z}}{13504}.$$

$$92. \frac{\sqrt[n]{a+x}}{a} + \frac{\sqrt[n]{a+x}}{x} = \frac{\sqrt[n]{x}}{c}.$$

$$93.* \sqrt[2pq]{x^{p+q}} - \frac{1}{2c} \cdot (\sqrt[p]{x} + \sqrt[q]{x}) = 0.$$

$$94. \frac{\sqrt{x} + \sqrt{y}}{\sqrt{x} - \sqrt{y}} = a; \quad xy = b.$$

$$95. x^2 + y^2 = 34; \quad x - y + \sqrt{\frac{x-y}{x+y}} = \frac{20}{x+y}.$$

$$96. \sqrt{y} = \sqrt{y-x} + \sqrt{20-x}; \quad \sqrt{\frac{y-x}{20-x}} = \frac{3}{2}.$$

$$97. \sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{y} = 8; \quad \sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{y^2} + \sqrt[3]{xy} = 49.$$

$$98. x - y = 152; \quad \sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{y} = 2.$$

$$99. \sqrt{\frac{x}{y}} + \sqrt{\frac{y}{x}} = \frac{17}{\sqrt{xy}}; \quad \sqrt[4]{x^3 y} + \sqrt[4]{xy^3} = 10.$$

$$100. x - y = 12; \quad \sqrt{6 \cdot \sqrt{x} + 6 \cdot \sqrt{y}} + \frac{\sqrt{x}}{2} = 9 - \frac{\sqrt{y}}{2}.$$

$$101. \sqrt{x+y} + 2 \cdot \sqrt{x-y} = \frac{2 \cdot (x-1)}{\sqrt{x-y}}; \quad \frac{x^2 + y^2}{xy} = \frac{34}{15}.$$

$$102. x^2 + y^2 + xy = 336; \quad x + y - 12 = \sqrt{xy}.$$

$$103.* x^2 - y \cdot \sqrt{xy} = 56; \quad x \cdot \sqrt{xy} - y^2 = 28.$$

104. $\frac{\sqrt[3]{x+y}}{8y} + \frac{\sqrt[3]{x+y}}{8x} = \frac{8}{63}; \quad \frac{\sqrt[3]{x-y}}{y} + \frac{\sqrt[3]{x-y}}{x} = \frac{32}{63}.$
105. $\sqrt{(1+x)^2 + y^2} + \sqrt{(1-x)^2 + y^2} = 4; \quad (4-x^2)^2 = 18 - 4y^2.$
106. $\sqrt{x} + \sqrt{y} = \sqrt{a}; \quad \sqrt{x} + \sqrt{z} = \sqrt{b}; \quad \sqrt{y} + \sqrt{z} = \sqrt{c}.$
107. $x^2 = y+z; \quad z^2 = x^2 + y^2; \quad (x+y+z)^2 = 2 \cdot \sqrt{(1+2y)^3 + 90}.$
108. Znaleźć iloczyn i różnicę pierwiastków następującego systemu równań:

$$\sqrt{1-x^2} - \sqrt{1-y^2} = m; \quad xy + \sqrt{1-x^2} \cdot \sqrt{1-y^2} = n.$$

- 109.* Znaleźć sumę pierwiastków (mianowicie: $x+y+z+u$) następującego systemu równań:

$$\frac{1}{x+y+z+u} + \frac{1}{x-z+y-u} = a;$$

$$\sqrt{\frac{x^2 + y^2}{2}} = c; \quad \sqrt{\frac{z^2 + u^2}{2}} = d; \quad xy - zu = b.$$

Określić przybliżoną wartość wyrazów:

110. $\sqrt{30 + \sqrt{30 + \sqrt{30 + \dots}}} \text{ ad infinitum.}$

111. $\sqrt[3]{16} \cdot \sqrt[3]{16} \cdot \sqrt[3]{16} \dots \text{ ad infinitum.}$

112. Znaleźć wartość x , jeżeli

$$\sqrt{(x+2)} \cdot \sqrt{(x+2)} \cdot \sqrt{(x+2)} \dots \text{ ad infinitum} = 5.$$

Własności pierwiastków równań.

113. Znaleźć wolny wyraz równania $x^2 + 6x + q = 0$, jeżeli suma kwadratów pierwiastków jego $= 18$.
114. Znaleźć wolny wyraz równania $2x^2 - 5x + q = 0$, jeżeli suma sześciątów pierwiastków jego $= \frac{215}{8}$.
115. Przypuszczając, że a i b są pierwiastkami równania $x^2 + px + q = 0$, zestawić równanie, którego pierwiastkami będą $\frac{1}{a}$ i $\frac{1}{b}$.
116. Przy jakiej wartości m , równanie $2x^2 + 8x + m = 0$ będzie miało równe pierwiastki?
117. Określić m równania $2x^2 + m \cdot (17 - 5x) = 3 + 5x$, pierwiastki którego są w stosunku $2 : 3$.
118. Zbudować równanie kwadratowe, wiedząc, że pierwiastkami jego są:
- 1) $\frac{c + \sqrt{c^2 + 4ac}}{2(a+b)}$ i $\frac{c - \sqrt{c^2 + 4ac}}{2(a+b)}$
- 2) $\frac{3 + \sqrt{2}}{\sqrt{5}}$ i $\frac{3 - \sqrt{2}}{\sqrt{5}}$.
119. Rozwiązać równanie $2x^3 + x^2 - 13x + 6 = 0$, mając dany jeden pierwiastek $= 2$.
120. Dwa pierwiastki równania
- $$2x^4 + 2x^3 - 15x^2 - 3x + 18 = 0$$
- są: $\sqrt{\frac{3}{2}}$ i $-\sqrt{\frac{3}{2}}$. Znaleźć pozostałe pierwiastki.

Logarytmy.

Obliczyć:

$$121. \quad 2,7 + \sqrt[0,25]{\left(\frac{15,7123}{0,42}\right)^{\frac{4}{15}}}$$

$$122. \quad \sqrt{\frac{5 - \sqrt{5}}{2}} + \sqrt[3]{6}$$

$$123. \quad \sqrt[0,2]{\sqrt[12]{\left(\frac{4,02565}{7,23}\right)^2}}$$

$$124. \quad \left\{ \frac{0,01 \cdot \sqrt{\sqrt{3} \cdot \sqrt{2}}}{\sqrt[5]{3} \cdot \sqrt[4]{2} \cdot \sqrt[3]{6}} \right\}^2$$

$$125. \quad \frac{1}{\sqrt[7]{2,7945} + \sqrt[5]{31,27}}$$

126. Znaleźć: 1) logarytm liczby $\frac{2}{5}\sqrt{2}$ przy zasadzie 0,32;
2) zasadę logarytmów, przy której logarytm liczby $\sqrt[4]{4}$ równa się 0,1(6).

127. Znaleźć 2 liczby, wiedząc: a) że logarytm pierwszej liczby przy zasadzie $\sqrt[3]{9}$ równa się 1,5; b) logarytm drugiej przy zasadzie $\sqrt[4]{17^3}$ równa się $5\frac{1}{3}$.

128. 1) Wiadomo, że $\lg_{10} 5 = a$; znaleźć $\lg_{10} 16$.
2) Wiadomo, że $\lg_{10} 50 = a$; $\lg_{10} 60 = b$; znaleźć $\lg_{10} 3$.

Rozwiązać następujące zadania, posilkując się tablicami logarytmów.

$$129. \quad \lg(a-2)^3 + 3\lg(a-5) = 2,69897 + \lg 2.$$

$$130. \quad \lg(a^3 + 27) - \frac{1}{2}\lg(a^2 + 6a + 9) = 1,43136.$$

$$131. \sqrt[3]{0,26 \cdot \sqrt{\frac{2}{x}}} = 0,596544.$$

$$132. \lg \sqrt{78563 \cdot \sqrt[3]{2,5 \cdot \sqrt[4]{0,2 \cdot x^{-1}}}} = 2,01326.$$

$$133. \lg \lg x = \lg(9 - 4 \lg x) - 0,69897.$$

$$134. \lg_{10} \lg_{10} \lg_{10} x = \bar{1},67863.$$

$$135. \lg a - \lg b = 0,35218; \quad a^4 - b^4 = 6305.$$

$$136. \lg(8x + 2y) + \frac{x}{12} \lg 25 = 2,50515; \quad \sqrt{\frac{x}{2}} \sqrt{8x + 2y} = 4.$$

$$137. \begin{cases} \lg x - \lg 2 + \lg(x + y) = 1,90849 - \lg y. \\ \frac{1}{2} \lg[x^6 + y^3 \cdot (2x^3 + y^3)] = 2,38561. \end{cases}$$

$$138. 153^{x^2 - 98x + 1176,75} = \sqrt[4]{3581577}.$$

139. Znaleźć x , wiedząc, że logarytm liczby 390625 przy zasadzie 5 równa się 2^x .

140. Znaleźć logarytm liczby $2 \cdot \sqrt[3]{2}$ przy zasadzie $\sqrt[7]{16384}$.

Rozwiązać następujące zadania, nie posilkując się tablicami logarytmów.

$$141. \lg 88 + \frac{1}{2} \lg(3x^2 + 4x + 5) = \lg 2 + 1 + \lg(3x^2 + 4x + 2).$$

$$142. x^2 + y^2 = a^2; \quad \lg_c x + \lg_c y = m.$$

$$143. (a^x)^x \cdot (b^y)^y = c; \quad nx = my. \quad 144. a^b c^x = d, \text{ znaleźć } x.$$

145. $M^{\frac{a-\sqrt{x}}{a+\sqrt{x}}}=N$; znaleźć x .
146. $\lg_a \lg_a x = \lg_a \lg_a m - \lg_a n$. 147. $\lg_a \lg_b \lg_c x = 0$.
148. $x^y = 729$; $\sqrt[y]{4096} = \frac{4}{3}x$. 149. $\sqrt[z]{\lg \sqrt{z}} = 10$.
150. $\lg z^{1+\lg z} = \lg 0,001^{-\frac{2}{3}}$.
151. $4 \lg 2 = \lg(3^{10z} + 141) - \frac{1}{2} \lg 576$.
152. $\frac{1}{2} \cdot \lg(5904 + 4\sqrt{4,5z}) = 2$.
153. $\frac{1}{3} \lg 32768 + 4 \lg 2 = \lg 4 + \lg 2^{2z^2 - 119z + 1722}$.
154. $z^3 - \lg_{10} 0,5z = 400$. 155.* $(1\frac{1}{3}z)^{\lg_{10}(33\frac{1}{3}z)} = \left(\frac{6}{z}\right)^4$.
156. $x - y = 10^{\frac{11}{7} + \lg(0,03 \cdot \sqrt[7]{1000})}$; $\frac{x^2}{y^2} + \frac{y^2}{x^2} - \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) = \frac{19}{36}$.
157. $\left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{2} [\lg y + \lg(x+y) - \lg 7] = 1 - \lg 2,5. \\ \sqrt{\frac{5x+3y}{x}} + \sqrt{\frac{x}{5x+3y}} = 3, (3). \end{array} \right.$
158. $81 - x + y = 10^{1 - \frac{1}{3} \lg 0,064}$; $\sqrt[3]{x+61} - \sqrt[3]{y-35} = 8$.
159. $x:y:z:u = 5:4:3:2$; $y - (x - 2z) - u = 100^{2 - \lg 33, (3)}$.

160. Znaleźć całkowite pierwiastki równania:

$$\begin{cases} (x^2+y)^2 \lg^3(x^2+y) - \lg \sqrt[3]{x^2+y} = 10 \cdot \sqrt[3]{100}. \\ \sqrt{\frac{x-y}{256} \cdot \frac{x+y}{256}} - \frac{\frac{1}{2}(x+y)}{\sqrt{1024}} = 0. \end{cases}$$

$$161. \begin{cases} 2 \cdot 3^{3y-2z} + 2^{x-2} = 34; & \frac{1}{4 \cdot \frac{x}{2}} - \frac{7}{3 \cdot \frac{2z-3y}{2}} = 43; \\ \frac{1}{2} \lg(x+3z+y) = \frac{1}{2} \lg y + \lg 5 - \lg 2. \end{cases}$$

Rozwiązać następujące równania wykładnicze:

$$162. 2^a - 5 \cdot 2^{\frac{a-2}{2}} = 6.$$

$$163. a^a - a^{-a} = 3 \cdot (1 + a^{-a}).$$

$$164. \left[\left(\frac{3}{5} \right)^{a-1} \right]^2 = \left(\frac{25}{9} \right)^{a-3}$$

$$165. (2,4)^{2a+1} = [0,41(6)]^{4-3a}$$

$$166. \sqrt[4]{4^{a^2 - \frac{5}{4}a - \frac{1}{4}}} = \sqrt[16]{2}.$$

$$167. \left(\frac{1}{64} \right)^{2-a} = \sqrt{\frac{1}{8}}.$$

$$168. \sqrt{\frac{a-4}{2\sqrt{a+2}}} - \sqrt[4]{\frac{\sqrt{a}-2}{2}} = 2.$$

$$169.* (\sqrt{8})\sqrt{a+3} + 2\sqrt{a+3} = 80.$$

$$170. 343 \cdot \sqrt[4]{7} = 7 \cdot \frac{a^{-1} + a}{a^{\frac{1}{3}} + a^{-\frac{1}{3}}}.$$

$$171. \quad 4 \cdot 3^a - 9 \cdot 2^a = 5 \cdot 3^{\frac{a}{2}} \cdot 2^{\frac{a}{2}}.$$

$$172. \quad \sqrt[2a-5b]{a+b} = \sqrt{3}; \quad \sqrt{a+b} \cdot 3^{\frac{2a-5b}{2}} = 27.$$

$$173. \quad \sqrt{a-b} \sqrt{a+b} = \sqrt{14}; \quad (a+b) \cdot 2^{1-a+b} = 7.$$

$$174.* \quad x^y = y^x; \quad x:y = a^2; \quad 5^{a^3-6a} + \sqrt{32} = 1.$$

a — liczba dodatnia lub ujemna.

$$175. \quad x^{\frac{x+y}{x}} = y^{\frac{4a}{y}}; \quad y^{\frac{x+y}{y}} = x^a, \text{ wypadek poszczególny } a=3.$$

$$176. \quad x^y = y^x; \quad x = y^{\frac{a}{b}}.$$

$$177. \quad \frac{(3^a \cdot 9^b)^2}{3^{-2}} = 27^6; \quad \sqrt[16]{(81)^{-9} \cdot 12^{\frac{b^2}{2a}}} = 4^{\frac{9}{4}}.$$

$$178. \quad \begin{cases} \sqrt[0,8]{(a-b)} \sqrt{a+2} = 3 \sqrt{a+3}; \\ 1,2 \cdot (a-b) = 1,2 \sqrt{a} \cdot 0,4^{1-\sqrt{a}}. \end{cases}$$

$$179. \quad \begin{cases} 3^{a+b-c} = \frac{1}{3 \cdot \sqrt{3}}; \quad abc = 39; \\ a+b - (a^2 + b^2) = 2ab - c^2 + 22\frac{1}{4}. \end{cases}$$

Postępy.

a) Różnicowy.

180. Znaleźć sumę n wyrazów postępu różnicowego, w którym m -ty wyraz $= 2m - 1$.

181. Znaleźć sumę n wyrazów postępu różnicowego, w którym n -ty wyraz $= \frac{3n-1}{6}$.

182. Suma czterech wymiernych wyrazów postępu różnicowego $= 16$, a iloczyn tychże wyrazów $= 105$. Znaleźć wyrazy.

183. Suma wyrazów postępu różnicowego równa się:

$$\frac{1}{2} \cdot (m+n) \cdot (m+n-1);$$

m -ty wyraz $= n$, zaś n -ty $= m$. Znaleźć liczbę wyrazów.

184. Znaleźć liczbę wyrazów rosnącego postępu różnicowego, w którym dwa wyrazy przedzielone środkowym są $4\frac{2}{5}$ i $5\frac{3}{5}$, a wyraz przedostatni jest mniejszy o $\frac{4}{5}$ od liczby wyrazów.

185. Dowieść, że w postępie różnicowym, składającym się z nieparzystej liczby wyrazów, wyraz środkowy równa się połowie sumy wyrazów skrajnych.

186. Różnica postępu, składającego się z nieparzystej liczby wyrazów, $= -2$; iloczyn skrajnych wyrazów $= 297$, zaś wyraz środkowy $= 21$. Znaleźć pierwszy wyraz i liczbę wyrazów postępu.

187. Suma wyrazów, które zajmują parzyste miejsca w postępie różnicowym, składającym się z nieparzystej liczby wyrazów $= S$, zaś suma wyrazów, zajmujących nieparzyste miejsca $= S_1$. Znaleźć liczbę wyrazów postępu i wyraz środkowy.

188. Między liczby 4 i 40 wstawiono kilka wyrazów średnich arytmetycznych. Suma tych wyrazów, zmniejszona o 3 ostatnie wyrazy średnie, jest 4 razy większą od sumy drugiego i siódmego tych samych wyrazów średnich. Znaleźć liczbę wstawionych wyrazów i sumę ich.
189. W rosnącym postępie ilorazowym wyrazy szósty i dwunasty są liczbami dwucyfrowymi, które różnią się przestawieniem cyfr; iloczyn tych liczb = 1855, zaś iloczyn cyfr każdej liczby, pomnożony przez sumę drugich potęg tych samych cyfr = 510. Ile trzeba wziąć wyrazów, zaczynając od pierwszego, żeby suma ich była równą 615?

b) Ilorazowy.

190. Znaleźć wykładnik postępu ilorazowego, którego pierwszy wyraz = 2, a dwudziesty pierwszy = 2097152.
191. Znaleźć trzeci wyraz postępu malejącego nieskończonego:

$$\frac{\sqrt{2+1}}{\sqrt{2-1}} - \frac{1}{2-\sqrt{2}} + \dots$$

192. Znaleźć sumę postępu malejącego nieskończonego:

$$\sqrt{3} + \frac{3-2\sqrt{3}}{\sqrt{3}} + \frac{(\sqrt{3}-2)^2}{\sqrt{3}} + \dots$$

193. Znaleźć sumę postępu malejącego nieskończonego, którego pierwszy wyraz = $\sqrt{2}$, zaś trzeci = $\frac{3\sqrt{2}-4}{2}$.

194. Znaleźć liczbę wyrazów postępu ilorazowego, którego pierwszy wyraz = $\frac{5}{243}$, przedostatni = 23914845 i jedenasty z końca = 1215.

195. Znaleźć pierwszy wyraz rosnącego postępu ilorazowego, wyrazy którego są dodatnie; liczba wyrazów = 5, trzeci wyraz = 180, a suma wszystkich wyrazów = 1395.

196. Znaleźć rosnący postęp ilorazowy, w którym suma pierwszych czterech wyrazów = 15, zaś suma drugich potęg tych samych wyrazów = 85.

197. Znaleźć x , mniejsze niż jedność, wiedząc, że:

$$x^{-2} + 1 + x^2 + \dots \text{ ad inf.} = \frac{81}{8}.$$

198. Opierając się na tem, iż ułamek w okresie jest to suma wyrazów postępu nieskończonego malejącego, dowieść, że:

$$1) 0,08(3) = \frac{1}{12}; \quad 2) 0,1(36) = \frac{3}{22}.$$

..

199. Między liczby a i b wstawiono trzynaście średnich arytmetycznych i tyleż średnich geometrycznych. Ósmy wyraz pierwszego szeregu liczb jest równy siódmemu wyrazowi drugiego. W jakim stosunku są do siebie liczby a i b ?

200.* Pierwszy wyraz postępu ilorazowego = 16; wykładnik =

iloczynowi rzeczywistej wartości ułamka $\frac{3 - \sqrt{x+8}}{x^2 - 1}$ jeżeli

$x=1$, przez ujemny pierwiastek równania

$z - \sqrt[3]{2z^3 + 9z^2 - 40z + 28} = 2$; zaś suma wszystkich wyra-

zów równa się: $56,97 \cdot 10^{\frac{2}{3}} - \lg(2,7 \cdot \sqrt[3]{10})$.

Znaleźć liczbę wyrazów postępu.

201. Suma trzech wyrazów postępu różnicowego równa się dodatniemu pierwiastkowi równania $\frac{20^{2\lg 2}}{4^{\lg 2} \cdot x} = \frac{x}{10^{2\lg 3} \cdot 100^{\lg 5}}$.

Jeżeli do tych wyrazów dodać odpowiednio liczby x, y, z (całkowite i dodatnie), to otrzymamy trzy wyrazy, tworzące postęp ilorazowy. Znaleźć wyrazy, jeśli wiadomo, że:

$$x^2 + y^2 + z^2 = 213; \quad xz + zy - xy = 66; \quad (x+y)^2 = z \cdot (x+y) - 45;$$

$$z > x+y \text{ i } x < y.$$

Zestawienia.

202. Znaleźć x , jeżeli $2 \cdot A_{x-1}^3 = P_5$.
203. $C_{n+8}^4 : C_{n+6}^2 = 11$. Znaleźć n .
204. $3 \cdot C_{n+2}^{n-1} = 7 \cdot C_{n+1}^{n-3}$. Znaleźć n .
205. $C_{x-1}^{x-3} = 6$. Znaleźć x .
206. $7 \cdot C_{2n}^{n-1} = 3 \cdot C_{2n+1}^n$. Znaleźć n .
207. $C_{2n}^{n-1} : C_{2(n-1)}^n = 77:20$. Znaleźć n .
- 208.* Znaleźć C_{m-1}^{m-n} , opierając się na tem, że $C_m^n - C_{m-1}^n = 4$.
209. $\left(\frac{P_n : P_{n+2}}{A_{n+1}^3 : A_{n-2}^1} \right) \cdot C_{n^2-2}^{n^2-2} = \frac{2}{15}$. Znaleźć n .
210. $A_n^r : A_n^{r-1} = 8$; $C_n^r : C_n^{r-1} = 1,6$. Znaleźć n i r .

211. Wiele złożonych czynników zawiera w sobie liczba 15015?
212. Wiele można utworzyć z dwudziestu dwóch czynników a, b, c, d, e, \dots takich rozmaitych co do wielkości iloczynów, żeby każdy zawierał w sobie 6 czynników, w których liczbie znajdowałyby się a, b, c i d ?
213. Wiele można utworzyć z dwunastu czynników a, b, c, d, \dots takich rozmaitych co do wielkości iloczynów, żeby każdy zawierał w sobie 6 czynników, w liczbie których znajdowałyby się a, b i c wszystkie razem, po dwa, i każdy oddzielnie?
214. Na płaszczyźnie mamy n punktów, między którymi p leży na jednej prostej, pozostałe zaś punkty znajdują się w takim położeniu, że niema między nimi trzech, leżących na jednej prostej. Ile prostych linii można otrzymać, łącząc punkty po dwa?

Dwumian Newtona.

215. Znaleźć 5-ty wyraz rozwinięcia $\left(1 + \frac{1}{\sqrt[4]{3}}\right)^6$.
216. Znaleźć 4-ty wyraz rozwinięcia $\left(2 + \frac{1}{5}\sqrt[3]{50}\right)^6$.
217. Znaleźć średni wyraz rozwinięcia $\left(x^3 + \frac{1}{2\sqrt{x}}\right)^{10}$.
218. W rozwinięciu $(a - \sqrt{-a})^8$ znaleźć wyraz, który po uproszczeniu zawierałby a w szóstej potędze.
219. W rozwinięciu $\left(\frac{1}{\sqrt[3]{x}} + \sqrt[5]{x^2}\right)^7$ znaleźć wyraz, który po uproszczeniu zawierałby $x^{\frac{3}{5}}$.

220. W rozwinięciu $\left(2 \cdot \sqrt[5]{\frac{1}{z^3}} + z \cdot \sqrt{z}\right)^7$ znaleźć wyraz, niezawierający w sobie z .
221. W rozwinięciu $\left(\sqrt[3]{a^2} + \sqrt[5]{\frac{1}{a}}\right)^{11}$ znaleźć wyraz, zawierający w sobie $a^{\frac{2}{5}}$.
222. W rozwinięciu $\left(\sqrt[7]{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right)^m$ współczynniki wyrazów 3-go i 5-go są w stosunku 2:35. Znaleźć wyraz, zawierający $x^{\frac{1}{2}}$.
223. W rozwinięciu $\left(x^2 + \frac{x}{\sqrt[3]{x}}\right)^m$ znaleźć wyraz średni, gdy m jest liczbą parzystą.
224. W rozwinięciu $\left(x + \frac{1}{x}\right)^x$ iloczyn trzeciego wyrazu od początku przez trzeci z końca = 225. Znaleźć x .
- 225.* W rozwinięciu $\left(\sqrt[3]{x} + \sqrt[7]{x}\right)^{16}$ znaleźć wyrazy wymierne.
226. W rozwinięciu $\left(\frac{1}{\sqrt{x}} + \sqrt[3]{x}\right)^{12}$ znaleźć współczynniki wyrazów wymiernych i sumę ich.
227. W rozwinięciu $\left(\sqrt[5]{a} + \sqrt[9]{b}\right)^{225}$ znaleźć miejsca porządkowe wyrazów wymiernych.
228. W rozwinięciu $\left(\sqrt[m]{a} + \sqrt[n]{a}\right)^{26}$ 21-szy wyraz zawiera a^7 , 11-ty zaś a^{10} . Znaleźć liczby m i n .

229. Suma współczynników rozwinięcia $\frac{(a+b)^m}{(a+b)^n}$ równa się 32; zaś suma współczynników rozwinięcia $(a+b)^m (a+b)^n$ równa się 2048. Znaleźć m i n .

230. W rozwinięciu $\left(\frac{1}{2 \cdot \sqrt[3]{a}} + \sqrt[4]{a^3}\right)^m$ suma współczynników tych wyrazów, które zajmują miejsca parzyste, równa się pierwiastkowi równania $\sqrt{2^{x-122}} + 3 \cdot \sqrt{2^{x-126}} = 14$. Znaleźć wyraz średni.

231. Iloczyn wszystkich wyrazów postępu ilorazowego $= 2^a$; wyraz trzeci $= 1$, a wykładnik postępu $=$ wartości wyrazu: $(\sqrt{3}-1) \cdot \sqrt[3]{2 \cdot (5+3\sqrt{3})}$. Znaleźć liczbę wyrazów postępu, jeżeli a jest wymiernym i dwucyfrowym wyrazem rozwinięcia $(1 + \sqrt[4]{5})^m$, zaś m — liczbą, zadośćczyniącą równaniu $C_m^{m-2} = 15$.

Nierówności.

232. Rozwiązać nierówności:

$$\text{a) } \frac{3x}{2x-4} + \frac{1}{4} > \frac{x}{x-2} + \frac{3}{2}; \quad \text{b) } \frac{8z+1}{3} - 10z > \frac{7-6z}{2} + 12.$$

233. Rozwiązać następujące układy nierówności:

$$\text{a) } \left\{ \begin{array}{l} 1,375 > \frac{1}{4} \cdot (0,5-x); \quad 5x-7 < 3 \cdot (x+1); \\ x + \frac{1}{12} > \frac{1}{3} \cdot (x-1). \end{array} \right.$$

$$\text{b) } \left\{ \begin{array}{l} 3z-4 < 8z+6; \quad 15z+9 < 11z+50; \\ 2z-1 > 5z-4. \end{array} \right.$$

234. Dowieść, że średnia arytmetyczna dwóch dodatnich i nierównych liczb jest większa, niż średnia geometryczna tychże liczb.
235. Dowieść, że $a^2 + b^2 + c^2 > ab + ac + bc$ w tym wypadku, jeżeli $a > b$ i $b > c$.
236. Dowieść, że $2 \cdot (ab + ac + bc) > a^2 + b^2 + c^2$ w tym wypadku, jeżeli każda z liczb a , b i c jest mniejszą od sumy liczb pozostałych.
237. Znaleźć ułamek na zasadzie następujących danych: jeżeli od mianownika odejmiemy 1, otrzymamy $\frac{1}{2}$, jeżeli zaś do licznika dodamy 20, otrzymamy ułamek większy od 2-ch i mniejszy od 3-ch.
238. Jaką dodatnią liczbę należy odjąć od a i dodać do b , ażeby iloczyn liczb nowoutworzonych był większy od iloczynu liczb a i b .
239. Dowieść, że $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 > 2 \cdot (a-d) \cdot (b+c)$, w tym wypadku, jeżeli: 1) liczby a , b , c i d są dodatnie, 2) są wyrazami proporcji geometrycznej i 3) liczba a jest większą od sumy liczb pozostałych.

240. Rozwiązać następujące nierówności:

- a) $x^2 - x - 20 > 0$; b) $x^2 - 9x + 14 > 0$;
 c) $4x^2 - 20x + 25 < 0$; d) $12x^2 - x - 1 > 0$;
 e) $6x^2 + 11x + 3 > 0$; f) $x^2 - 4x + 7 > 0$.

Równania nieoznaczone pierwszego stopnia.

241. Rozwiązać w liczbach całkowitych równanie: $11x + 41y = 7$.

Rozwiązać w liczbach całkowitych i dodatnich następujące równania:

242. $y = \frac{1}{3} \cdot \left(142 + \frac{1}{5}y \right) - 3x$. 243. $87x - 71y = 215$.

244. $3x + 2z = 19$; $6x + 4y + 5z = 47$.

245. $3x + 5y + 7z = 560$; $9x + 25y + 49z = 2920$.

246. $\begin{cases} 4x + 3y + 2z + v = 60; & 5x + y + 3z + 2v = 64; \\ 6x + 2y + z + 3v = 71. \end{cases}$

247. Przy jakiej najmniejszej wartości dla x ułamki

$$\frac{3x-10}{7}; \quad \frac{11x+8}{17}; \quad \frac{16x-1}{5}$$

przekształcą się w liczby całkowite?

248. Znaleźć najmniejszą ze wszystkich całkowitych i dodatnich liczb, które przy dzieleniu przez 47 i 59 dają odpowiednio w reszcie 33 i 20.

249. Znaleźć całkowitą i dodatnią liczbę mniejszą od 200, wiedząc, że jeżeli dodamy do niej 4, otrzymamy liczbę wielokrotną 2, 3 i 13; jeżeli zaś powiększymy ową liczbę 2 razy i następnie odejmiemy od niej 4, to otrzymamy liczbę wielokrotną 3, 4 i 5.

250. Znaleźć ogólną postać całkowitych i dodatnich liczb, które przy dzieleniu przez 2, 3 i 5 dają odpowiednio w reszcie 1, 2 i 4.

251. Znaleźć całkowite i dodatnie liczby, które przy dzieleniu przez 2, 3 i 7 dają odpowiednio w reszcie 1, 2 i 5.

Wielkości urojone.

252. Znaleźć wartości wyrazów:

a) i^{19n} jeżeli $a=1, 2, 3$ i 4 ; b) i^{36n-2} ; c) $\frac{1}{-i^3}$; d) $\frac{1}{i^{17}}$.

253.* Wyciągnąć pierwiastki:

a) $\sqrt[4n+3]{-i}$; b) $\sqrt[12n+1]{-i}$; c) $\sqrt[20n+1]{i}$.

Znaleźć wartość wyrazów:

254.
$$\frac{\left(\frac{1}{4} - \frac{1}{4} \cdot \sqrt{-3}\right) \cdot \left(3 + 3 \cdot \sqrt{-3}\right)}{2 \cdot \sqrt{(-1)^3} - \sqrt{(-4)^3}}$$

255.
$$\frac{(a+b \cdot \sqrt{-1})^3 + (a-b \cdot \sqrt{-1})^3}{(a+b \cdot \sqrt{-1})^2 + (a-b \cdot \sqrt{-1})^2}$$

256.
$$\frac{2 \sqrt{-2} \cdot (\sqrt{2} - \sqrt{-2}) \cdot 2^{(1-2 \cdot \sqrt{-1})} \cdot (1+2 \cdot \sqrt{-1})}{4 \sqrt{-1}}$$

257. Wykazać, że
$$\left(\frac{-1 + \sqrt{-3}}{2}\right)^n + \left(\frac{-1 - \sqrt{-3}}{2}\right)^n$$

równa się 2, jeżeli n jest wielokrotną 3 i równa się (-1) , jeżeli n nie jest wielokrotną 3.

258. Przedstawić jak najprościej następujące pierwiastki:

a) $\sqrt{1+4 \cdot \sqrt{-3}}$; b) $\sqrt{-3-4 \cdot \sqrt{-1}}$; c) $\sqrt{\sqrt{-1}}$.

Cechy ogólne układu liczenia.

259. Napisać liczbę 2894 według: 1) trzynastkowego i 2) siódemkowego układu liczenia.
260. Napisać liczbę, która przy jedenastkowym układzie liczenia przedstawia się w postaci $(1547)_{11}$.
261. Napisać liczbę, która przy siódemkowym układzie liczenia przedstawia się w postaci $406,(3)_7$.
262. Liczba a_{10} przy r -owym układzie liczenia przedstawia się w postaci $(303)_r$; $0,7(3)$ tej samej liczby a_{10} przy układzie liczenia również r -owym przedstawia się w postaci $(215)_r$. Znaleźć liczbę a_{10} .
263. Przy jakim układzie liczenia liczba 2704 przedstawi się w postaci $(20304)_r$?
264. Pewna liczba wielokrotna względem 11-stu, według dziewiętkowego układu przedstawia się w postaci czterech cyfr, z których pierwsza i druga równa się 3, a trzecia jest o 3 mniejsza od czwartej. Określić zasadę (r) innego układu liczenia, przy której ta sama niewiadoma liczba przedstawia się w postaci $(10103)_r$.

Ułamki ciągłe. (№№ 265—271).

265. Rozwiązać w postaci ogólnej równanie:

$$\frac{ax+b}{a-b} = \frac{a+b}{bx-a}, \text{ a następnie przyjąć: } \begin{cases} a = (3,1,6,1,6\dots)^2 \\ b = (2,4,4\dots)^2 \end{cases}$$

266. Znaleźć wartość ułamka $\frac{72x^3 + 15x^2 + 12x + 1}{24x^2 + 5x}$ jeżeli wiadomo, że, przy rozwinięciu tegoż w ułamek ciągły, przedostatnie przybliżenie = $3,(4)$ wówczas, gdy x jest liczbą całkowitą.

267. $\left(2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots \right)^{\frac{z}{18}} = 216$. Znaleźć z .

268. Znaleźć całkowite i dodatnie wartości pierwiastków, zadośćczyniących równaniu:

$$\left(3 + \frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \dots \right)^{\frac{4}{7x-11y}} = 12.$$

269. Znaleźć sumę postępu ilorazowego nieskończonego malejącego, w którym pierwszy wyraz równa się

$$\left(1 + \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \dots \right), \text{ zaś drugi } \frac{8 \cdot \sqrt{3} - 3 \cdot \sqrt{2}}{8}.$$

270. Znaleźć liczbę, wiedząc, że różnica między nią, a sumą jedenastu wyrazów średnich arytmetycznych, wstawionych między liczby $(4, 8, 8, 8, \dots)^2$ i $(6, 2, 2, 12, 2, 2, 12, \dots)^2$, jest równą siódmemu wyrazowi średniemu.

271. Ułamek $\frac{x+1}{x^2-7x+12}$ przedstawić w postaci sumy algebraicznej dwóch ułamków, iloczyn mianowników których równałby się mianownikowi danego ułamka.

272. Ułamek $\frac{6x^2-4x-6}{x^3-6x^2+11x-6}$ przedstawić w postaci sumy algebraicznej trzech ułamków, iloczyn mianowników których równałby się mianownikowi danego ułamka.

Układanie równań.

273. Znaleźć trzycyfrową liczbę, posiadającą na miejscu jednostek pierwiastek równania:

$$\left(\frac{1}{64}\right)^{2^{-0,6x}} = \sqrt[4]{0,125}.$$

Jeżeli cyfrę jednostek postawić na początku pozostałych cyfr, to otrzymamy liczbę większą od szukanej o 387.

274. Kupiec kupił za 12 rubli kilka funtów kawy niepalonej. Gdyby funt tej kawy sprzedawał o tyle procentów taniej, ile kopiejek płacił sam za $\frac{1}{2}$ funta, to poniósłby stratę, równą stracie w tym wypadku, gdy, paląc kawę i tracąc na wadze 30%, sprzedawałby funt po cenie kosztu. Ile funtów kawy kupił kupiec, i ile kopiejek płacił za funt?

275. Pociąg, będący w ruchu $1\frac{1}{2}$ godziny, przypadkowo zatrzymano $\frac{1}{2}$ godziny w polu, poczem wyruszył on dalej z szybkością, równą $\frac{3}{4}$ poprzedniej; wskutek tego na następną stację przybył z opóźnieniem $1\frac{2}{3}$ godziny. Gdyby pociąg został zatrzymany (również $\frac{1}{2}$ godziny), lecz o 64 wiorsty dalej, to spóźniłby się o 1-ą godzinę. Znaleźć odległość pomiędzy stacjami i początkową szybkość pociągu.

276. Znaleźć trzycyfrową liczbę na mocy następujących danych: iloraz od dzielenia tej liczby przez liczbę napisaną w odwrotnym porządku $= \frac{24}{13}$; od dzielenia iloczynu cyfr przez sumę ich otrzymuje się iloraz 2 i reszta równa podwojonej cyfrze dziesiątków; cyfra dziesiątków jest średnią arytmetyczną pozostałych cyfr.

277. Czterech robotników wykonało robotę, pracując jeden po drugim: pierwszy 6 godzin, drugi i trzeci po 9 godzin każdy i czwarty 3 godziny. Pierwszy wspólnie z drugim

może wykonać robotę w 12 godzin, pierwszy z czwartym— w $7\frac{1}{2}$ godzin, a trzeci z czwartym — w 10 godzin. W ile godzin każdy z robotników, pracując samodzielnie, zakończy robotę?

278. Na przestrzeni $1\frac{1}{2}$ wiorsty przednie koło powozu robi o 40 obrotów więcej, niż tylne. Gdyby obwód tylnego koła powiększono o 4 arszyny, a obwód przedniego zmniejszono o 8 werszków, to na jakiegokolwiek przestrzeni przednie koło zrobiłoby 2 razy więcej obrotów niż tylne. Jaki jest obwód każdego koła?
279. W ciągu 1-ej godziny i 40 minut łódka przepłynęła $3\frac{1}{2}$ wiorsty z prądem i tyleż wiorst przeciw prądowi. Ile wiorst przepłynęłaby łódka w ciągu godziny w wodzie stojącej, jeżeli woda w rzece posiada szybkość 2 wiorst na godzinę?
280. Zbiornik może być napełniony wodą za pomocą trzech rur; pierwsza rura, działając oddzielnie, napełnia zbiornik w czasie o 8 godzin dłuższym, niż druga, a druga — w $\frac{4}{5}$ tego czasu, w ciągu którego mogłaby go napełnić trzecia rura. Jeżeli otwarte będą jednocześnie wszystkie trzy rury, to zbiornik napełni się w przeciągu 5 godzin. W ile godzin każda rura, działając oddzielnie, napełni zbiornik?
281. Dwóch kupców miało razem 84 korce pszenicy; sprzedawszy ją po rozmaitej cenie, otrzymali jednakowe sumy pieniędzy. Gdyby pierwszy kupiec sprzedał tyle, ile drugi, to otrzymałby 384 rub.; gdyby drugi sprzedał tyle, ile pierwszy, to otrzymałby 216 rub. Ile korce pszenicy miał każdy kupiec i po jakiej cenie ją sprzedawał?
282. Naprzeciw siebie wyruszają jednocześnie dwa pociągi: osobowy z miasta A i pośpieszny z miasta B. Przy spotkaniu na

pośredniej stacyi okazuje się, że pośpieszny pociąg przeszedł o 30 wiorst więcej, niż osobowy. Idąc dalej w odpowiednich kierunkach, pośpieszny pociąg przychodzi do miasta A po upływie 2 godz. 24 min., a osobowy do miasta B po upływie 3 godz. 45 min., od spotkania. Jaka jest odległość między miastami A i B?

- 283.** Za 70 pomarańczy i 120 cytryn zapłacono 6 rub. 50 kop. Ile kosztowała jedna pomarańcza i jedna cytryna, jeżeli cena dziesięciu cytryn była mniejszą od ceny dziesięciu pomarańczy o tyle procentów, ile kopiejek kosztowało dziesięć pomarańczy?
- 284.** Kupiec sprzedawał funt kawy z zyskiem po 65 kop. Gdyby sprzedawał funt po tyle kopiejek, ile procentów zysku otrzymał przy sprzedaży kawy, to liczba procentów straty byłaby o 10 większą od liczby procentów zysku, otrzymanego w rzeczywistości. Ile kopiejek płacił kupiec za funt kawy?
- 285.** Kapitał 6000 rubli podzielono na 2 nierówne części, które przynoszą rocznie jednakowy dochód. Gdyby pierwszą część oddać na tyle procentów, na ile była oddana część druga, i naodwrot, to stosunek arytmetyczny dochodów z obydwóch części równałby się 120 rublom, stosunek zaś geometryczny tychże dochodów $= \frac{49}{25}$. W jaki sposób podzielono kapitał i na ile procentów była oddana każda część?
- 286.** Łódka w ciągu 10 godzin przepłynęła 21 wiorstę z prądem rzeki i tyleż wiorst przeciw prądowi; gdyby szybkość rzeki powiększyć o 1 wiorstę na godzinę, to w ciągu tego samego czasu łódka przepłynęłaby 16 wiorst z prądem i tyleż wiorst przeciw prądowi. Jakie szybkości posiadają: łódka w stojącej wodzie i prąd rzeki?

287. Beczkę, zawierającą 20 wiader, napełniono winem, którego część odlano później do innej beczki, takiej samej objętości; do tej drugiej beczki dolano znów wody i tą mieszaniną dopełniono pierwszą beczkę. Teraz okazuje się, że gdyby $6\frac{2}{3}$ wiadra mieszaniny przelano z pierwszej beczki do drugiej, to w obydwóch beczkach okazałyby się jednakowa ilość wina. Ile wina odlano z pierwszej beczki do drugiej?
288. Suma sześciastków cyfr jedności i dziesiątków liczby czterocyfrowej jest większą o 44 od sumy sześciastków pozostałych cyfr. Iloczyn skrajnych cyfr jest 6 razy większy od iloczynu cyfr średnich. Jeżeli z początku przestawić cyfry skrajne, a potem tylko średnie, to w pierwszym wypadku otrzymamy liczbę, większą od szukanej o 999, a w drugim wypadku większą — o 90. Znaleźć liczbę.
289. Z punktu A w kierunku jednej i tej samej prostej linii wyrzucono 2 kule, jedną o minutę wcześniej, niż drugą. Pierwszą wyrzucono z szybkością 33-ch metrów na minutę, a w każdą następną zwiększano szybkość o 2 metry; drugą — z szybkością 40 metrów na minutę, w każdą zaś następną zwiększano szybkość o 8 metrów. W jakiej odległości od A spotkały się kule?
290. Pewną liczbę kul jednakowej objętości ujęto w trójkąt równoboczny w ten sposób, że w każdym rzędzie znajduje się jedna kula mniej, niż w poprzednim, pierwszy zaś rząd zawiera tylko jedną kulę. Gdyby także same kule ujęto w prostokąt, którego większy bok zawierałby tyleż kul, ile bok równobocznego trójkąta, a mniejszy o 3 kule mniej, to okazałyby się, że prostokąt zawiera o 15 kul więcej, aniżeli trójkąt. Ile kul ujęto w trójkąt?
291. W fortecy zrobiono zapas chleba na 5 tygodni. Gdyby liczbę żołnierzy zmniejszyć o tyle, ile funtów chleba otrzymywał

każdy żołnierz w ciągu 6 tygodni i 3 dni, zmniejszwszy jednocześnie do połowy porcję codzienną każdego żołnierza, wówczas chleba starczyłoby na 14 tygodni i 2 dni. Jeżeli zaś każdemu z żołnierzy pierwszego dnia dać zwykłą porcję chleba, a każdego następnego zwiększać ją o $\frac{1}{2}$ funta, to po upływie $(2n+1)$ pozostanie 1500 funtów, zaś $(n+3)$ -go dnia każdy żołnierz otrzyma 6 funtów. Ilu żołnierzy było w fortecy i ile funtów chleba otrzymywał codziennie każdy z nich?

- 292.** Robotnik zwozi do fabryki cegłę, rozrzuconą w stosy na szosie. Odległość pomiędzy każdymi dwoma stosami równa się $\frac{1}{5}$ wiorsty, przytem każdy stos zawiera tyle cegieł, ile ich jednorazowo można ładować na wóz. Droga, którą przebył robotnik z naładowanym wozem, jest $11\frac{2}{3}$ razy większą od tej, którą przebyłby (również z naładowanym wozem), zwożąc cegłę w to miejsce, gdzie znajdował się trzeci stos. Określić liczbę stosów, jeżeli fabryka znajduje się w odległości 3-ch wiorst od ostatniego stosu.
- 293.** Ze stacyi B wyruszył pociąg o 2 godziny później, niż pociąg z A, posiadając szybkość na godzinę o 10 wiorst mniejszą od pociągu z A. Pociągi spotkały się na stacyi C. Gdyby pociągi wyruszyły jednocześnie, przyczem pociąg z A biegłby ze zwykłą szybkością, a pociąg z B w pierwszą godzinę zmniejszyłby szybkość do połowy, zaś w każdą następną godzinę szybkość poprzednią zwiększał o jednakową liczbę wiorst, to i w tym wypadku pociągi spotkałyby się na stacyi C, na którą pociąg z B przybyłby z szybkością mniejszą od zwykłej o 5 wiorst na godzinę. Znaleźć odległość między stacyami A i B, jeżeli wiadomo, że odległość między — A i C jest o 120 wiorst większą, niż odległość między — B i C.

294. Kilkunastu mularzy może wymurować ścianę w ciągu 12 dni, jeżeli stale będą pracować wszyscy razem. Lecz oni umówili się pracować w następujący sposób: pierwszego dnia — jeden, drugiego — dwóch, trzeciego — trzech i t. d.; wskutek tego, zaledwie parę dni przed zakończeniem pracy wszyscy mularze przystąpili do roboty. Gdyby mularzy było o 5-iu więcej i przez cały czas pracowaliby wszyscy razem, wymurowaliby ścianę o 10 dni wcześniej, niż w rzeczywistości. Ilu mularzy przystępowało do pracy?
- 295.* Suma czterech wymiernych liczb, przedstawiających kolejne wyrazy postępu różnicowego równa się 20; suma czterech odwróconych wyrazów równa się $\frac{25}{24}$. Znaleźć liczby.
296. Z dwóch miast A i B jednocześnie wyruszają samochody naprzeciw siebie. Samochód z miasta A w pierwszą godzinę przejeżdża 40,5 wiorsty, a w każdą następną 1,5 razy mniej, niż w poprzednią; samochód z miasta B w pierwszą godzinę przejeżdża 8 wiorst, a w każdą następną 1,5 razy więcej, niż w poprzednią. Po upływie ilu godzin samochody spotkają się? Wiadomo, że do chwili spotkania samochód z miasta A przejechał ogółem o 32,5 wiorsty więcej, niż samochód z miasta B.
297. Jeśli z pewnej liczby wyciągnąć pierwiastek kwadratowy, to będzie on mniejszy od niej o
- $$\frac{(13,62584 \cdot \sqrt[3]{0,1 \cdot 1,53})}{\sqrt{0,001}} \text{ jednostki.}$$
- Liczbę tę należy podzielić na dwie części w ten sposób, ażeby logarytm liczby był równy sumie logarytmów części.

298. Na jaki procent składany powinien być oddany kapitał, ażeby w ciągu $(a+b)$ lat potroił się, jeżeli a i b związane są równaniami

$$\left(3 \cdot \sqrt[3]{3}\right)^{\frac{34}{a}} = 9 \quad ; \quad 4 = \sqrt[34]{128^{11} b}$$

299. Ktoś, żeby spłacić wypożyczoną sumę 62100 rubli, wypłaca co rok po 10000 rubli; w przeciągu ilu lat dług będzie spłacony z należnymi procentami, licząc rocznie po tyle procentów, ile jedności zawiera wykładnik dwumianu

$\left(\sqrt[3]{a} + \sqrt[6]{a}\right)$, którego piąty wyraz rozwinięcia po uproszczeniu nie zawiera a ?

300. Jaką sumę trzeba wkładać rocznie do banku na 4,5% składanych, żeby po upływie $\{33,(3) - 22,(2) + 11,(1) - \dots \text{ ad inf.}\}$ lat utworzył się kapitał, wynoszący 5000 rubli?

301. Dwóch mularzy wymurowało ścianę, pracując jeden po drugim każdy w ciągu paru całkowitych roboczych dni. Pierwszy mularz pracując sam, mógłby wymurować tę ścianę w liczbę dni, równającą się $3n$; drugi mularz, również, pracując sam, mógłby wymurować tę ścianę w $9 \cdot (m+1)$ dni. Ile dni pracował każdy mularz, jeżeli m i n są pierwiastkami równań: $n^3 - m^3 = 63mn$; $n - m = 12$?

- 302.* Trzech kupców sprzedało sukno; każdy z nich sprzedawał łokieć po tyle rubli, ile łokci sprzedał. Gdyby pierwszy kupiec sprzedał tyle łokci, ile w rzeczywistości sprzedał drugi, i brał za łokieć tyle rubli, ile—trzeci kupiec, otrzymałby 26 rubli zysku; gdyby drugi sprzedał tyle łokci, ile sprzedał pierwszy i brał za łokieć tyle rubli, ile trzeci kupiec, straciłby 8 rubli; gdyby trzeci sprzedał tyle łokci,

ile sprzedał pierwszy i brał za łokieć tyle rubli, ile drugi kupiec, straciłby 25 rubli. Po ile rubli sprzedawał każdy kupiec łokieć sukna?

Zadania na powtórzenie całego kursu.

- 303.** W polu pracowali mężczyźni i kobiety. Każdemu mężczyźnie przy obrachunku wypłacono a rubli, każdej kobiecie b rubli. $\frac{a}{b}$ jest czwarte przybliżenie ciągłego ułamka, w który zamienia się liczba $\sqrt{3}$. Ogółem wypłacono liczbę rubli, równającą się 20-emu wyrazowi rosnącego postępu różnicowego, w którym liczba wyrazów równa się 9-emu wyrazowi postępu, wyraz średni = 66, zaś 4-y z końca jest czwartym wyrazem rozwinięcia $(0,5 + 2 \cdot \sqrt[3]{9})^8$. Ilu mężczyzn i ile kobiet pracowało w polu?
- 304.** Ile całkowitych funtów srebra 82-ej, 66-ej i 54-ej próby trzeba wziąć, ażeby otrzymać stop 64-ej próby, ważący $\left(\frac{-n^{-1}}{9m} \cdot \sqrt{n^{0,5}}\right)^{-\frac{2}{3}}$ funtów, jeżeli m i n są pierwiastkami równań: $4^n - 2^{m+n} = 128$; $2^{m+n} - 4^m = 64$.
- 305.** Trzeci wyraz postępu ilorazowego jest większy od pierwszego wyrazu o podwojony współczynnik pewnego wyrazu rozwinięcia $\left(\frac{1}{\sqrt[3]{a^2}} + \sqrt{a}\right)^9$, który po uproszczeniu zawiera a w pierwszej potędze. Czwarty wyraz jest większy od pierwszego o pierwiastek równania: $\frac{1 + \lg_{10} 3}{\lg_{10}(n + 32)} = 0,5$. W liczbie, równej sumie czterech pierwszych wyrazów postępu, na miejscu setek napisać taką cyfrę, aby utworzona liczba dzieliła się całkowicie przez pierwiastek równania: $\sqrt{3x-2} - \sqrt{2x+2} = 1$.

- 306.** Znaleźć 4 liczby, które zadośćczyniłyby następującym warunkom: trzy pierwsze liczby tworzą postęp ilorazowy rosnący, a trzy ostatnie postęp różnicowy; suma skrajnych wyrazów (1-go i 4-go) = $\lg 6561$ przy zasadzie równej dodatniemu pierwiastkowi równania: $x \cdot (x - \lg 5 + \lg 2) = 6 \lg 2 + 2x$; suma średnich (2-go i 3-go) równa się wyrazowi rozwinięcia $\left(\sqrt{a} + \frac{1}{\sqrt[3]{a}}\right)^7$, zawierającemu po uproszczeniu a w potęgze pierwszej, jeżeli przyjąć, że $a = \frac{3}{14}$.
- 307.** Liczbę z , zadośćczyniącą równaniu $3 \cdot \left(\frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots\right) = \sqrt{z-4}$, podzielić na trzy części, przedstawiające ciągłą geometryczną proporcję, w której pierwszy wyraz jest większy od ostatniego o pierwiastek równania, jakie otrzymamy, przypuszczając, że 19 jest największym wspólnym dzielnikiem wielomianów: $9x^3 + 6x^2 - 5x - 2$ i $3x^3 - 14x^2 + 17x - 6$.
- 308.** Znaleźć 2 liczby, które zadośćczyniłyby następującym warunkom: jeżeli jedną z tych liczb podnieść do potęgi, równej logarytmowi drugiej, to otrzymamy wykładnik dwumianu $\left(a^2 + \frac{4}{\sqrt[5]{a^3}}\right)$, w rozwinięciu którego trzynasty wyraz zawiera po uproszczeniu $a^{\frac{4}{5}}$. Iloczyn szukanych liczb jest równy czwartemu wyrazowi rosnącego postępu ilorazowego; w tym ostatnim różnica pomiędzy szóstym i pierwszym wyrazem = 1550, zaś różnica pomiędzy czwartym i trzecim = 200.
- 309.** Kapitał, oddany na procent składany, po upływie n lat wzrósł do 127508 rubli, a po upływie t lat do 160976 rubli. Czemu się równał kapitał i na jaki procent był oddany,

jeżeli n jest pierwszy, a t — drugi wyraz postępu ilorazowego rosnącego, w którym suma wyrazów pierwszego i czwartego jest równą wyrazowi rozwinięcia $\left(\sqrt[3]{u^2} + u^{-0, (8)}\right)^7$ niezawierającemu u , zaś suma wyrazów drugiego i trzeciego = większemu pierwiastkowi równania: $5 \cdot 2^{\frac{x}{6}} - 2^{\frac{x-9}{3}} = 32$.

310. Znaleźć liczby wielokrotne trzech, które, przy dzieleniu przez siódmy wyraz pewnego postępu różnicowego, dają w reszcie drugi wyraz tego samego postępu. Wiadomo, że postęp składa się z $(1 - \sqrt{-1})^8$ dodatnich i całkowitych wyrazów;

iloczyn wyrazów skrajnych = $\frac{\sqrt[6]{8 - \sqrt[5]{10}}}{0,007789}$, zaś różnica postępu jest rzeczywistym znaczeniem ułamka:

$$\frac{3 - \sqrt{9 - 24r}}{2r} \text{ jeżeli } r = 0.$$

311. Jeżeli dwumian $4 \cdot (ab - cd)^2 - (a^2 + b^2 - c^2 - d^2)^2$ rozłożyć na czynniki i kolejno dodać je, przypuszczając, że $a = 180$, $b = 175$, $c = 75$ i $d = 6\frac{1}{2}$, to otrzymamy sumę postępu ilorazowego, którego wykładnik jest mniejszym pierwiastkiem równania: $x^{\lg \frac{x}{3} - 2} = \frac{1}{9}$; liczba wyrazów postępu równa się

współczynnikowi takiego wyrazu rozwinięcia $\left(\frac{1}{\sqrt[3]{z}} + \sqrt[9]{\frac{z^2}{2}}\right)^n$,

który po uproszczeniu zawiera $z^{\frac{5}{3}}$. Znaleźć skrajne wyrazy postępu, jeżeli n czyni wielomian $n^4 + 6n^3 + 11n^2 + 3n + 31$ pełnym kwadratem.

312. Współczynnik pewnego wyrazu rozwinięcia

$$\left(a^2 \cdot \sqrt[9]{a^4} + \sqrt{\frac{b}{\sqrt[3]{a}}} \right)^{14},$$

który po uproszczeniu zawiera jednako-
kowe potęgi liter a i b , podzielono na parę części w ten sposób, aby utworzyły one postęp ilorazowy, w którym suma wyrazów drugiego i czwartego byłaby równą wartości wyrazu $15 \cdot \sqrt{1 + \sqrt{3}} \cdot \sqrt[4]{8 \cdot (2 - \sqrt{3})}$, zaś różnica między wyrazami szóstym i drugim — większemu pierwiastkowi równania $\lg_{10} x^2 - \lg_{10}^2 x = 1 - \lg^2 24$. W jaki sposób podzielono współczynnik?

313. Rozwiązać w całkowitych liczbach za pomocą ułamka ciągłego nieoznaczone równanie $ax + by = c$, jeżeli a jest liczbą wyrazów postępu ilorazowego, w którym pierwszy wyraz $= 1$, wykładnik postępu $= \frac{1}{2}$, zaś suma wszystkich wyrazów $= 2 - 2^{-42}$; b jest czwartym wyrazem rozwinięcia

$$\left(\sqrt{-1} - \frac{1}{\sqrt[3]{1,5}} \right)^5,$$

wreszcie c — całkowitym pierwiastkiem równania $5(\lg_4 c)^{-1} - 2\lg_4 c = 0, (3)$.

314.* Czwarty wyraz postępu różnicowego równa się rzeczywisto-
stemu znaczeniu ułamka $\frac{\sqrt{x^2 + 7} - 4}{x^2 - 9}$ jeżeli $x = 3$;

dziewiąty wyraz jest większym pierwiastkiem równania

$$\left(\frac{32}{11} \right)^{\lg_{10} 72, (72)^z} = \left(\frac{11}{4} \right)^4.$$

Ile trzeba wziąć wyrazów, zaczynając od pierwszego, żeby suma ich (liczba całkowita) zadość-
czyniła równaniu: $\lg_{10} \lg_{10} (\lg_{10} a - 0,60206) = \bar{1},49804$?

315. Suma dwóch całkowitych i dodatnich liczb równa się wymier-
nemu wyrazowi rozwinięcia $\left(\sqrt[3]{4} + \sqrt[8]{3} \right)^{11}$. Pierwsza liczba

dzieli się całkowicie przez 14-y wyraz rosnącego postępu ilorazowego, w którym pierwsze pięć wyrazów są wyrazami pewnego wielomianu, przez który należy pomnożyć dwumian $\sqrt[5]{2} - \sqrt[5]{8}$, aby iloczyn był liczbą wymierną. Druga liczba wielokrotna $(4, 1, 3, 1, x, 1, 3, 1, x, \dots)^2$, jeżeli x jest dodatnim pierwiastkiem równania:

$$2x^2 + 5x - 99 + 3 \cdot \sqrt{x^2 + 2,5x - 3} = 12 + 11,2 + 10,4 + \dots 0.$$

Znaleźć liczby.

- 316.*** Przedstawić za pomocą ułamka ciągłego wyraz $\sqrt{x+y+z}$, gdzie: 1) x i y są całkowite i dodatnie pierwiastki równań: $12x^2 + 5y^2 - 16xy = 0$; $11x^4 - 50 \cdot (x+y)^2 - 39x^2 \cdot (x+y) = 0$.
i 2) $z = \lg_b \left[(0,008)^2 \cdot \sqrt[3]{0,0016} \right]^{-1,5}$.

- 317.** Rozwiązać równanie:

$$a^{\lg x} - b^{\lg x} = 14,1(6) \cdot b^{\frac{\lg x}{2}} \cdot a^{\frac{\lg x - 2}{2}},$$

jeżeli b licznik i a mianownik 4-ego przybliżenia ciągłego ułamka, w który zamienia się dodatni pierwiastek równania $4z^2 + 16z - c = 0$; c jest średnim wyrazem rozwinięcia

$$\sqrt[4]{\left(1 - \sqrt[4]{\frac{1}{7}}\right)^m},$$

zaś m sumą postępu ilorazowego nieskończenie malejącego, w którym ósmy wyraz $\frac{2}{\sqrt{2}+1}$, a piąty $4 \cdot (2 - \sqrt{2})$.

- 318.** Znaleźć trzycyfrową liczbę, posiadającą na miejscu jedności cyfrę, równą sumie pierwiastków równań:

$$x^3 + y^3 + xy(x+y) = 15; \quad (x^2 + y^2) \cdot x^2 y^2 = 20.$$

Jeżeli tę cyfrę postawić na początku pozostałych cyfr, to

otrzymamy liczbę, która do szukanej liczby jest w takim stosunku, jak *jedność* do sumy wyrazów nieskończonego szeregu: $1 - n^{-1} + n^{-2} - n^{-3} + \dots$ ad inf., w którym n zadośćczyni równaniu: $5 \cdot C_{n+5}^{2n-1} = 8 \cdot C_{n+4}^{2n-3}$.

- 319.*** Z dwóch miast A i B, między którymi odległość wynosi a wiorst, wyruszyły dwa pociągi jeden naprzeciw drugiego: towarowy z miasta A i osobowy z miasta B, przytem pociąg towarowy wyruszył o 1 godzinę 48 minut wcześniej. Pociąg towarowy przychodzi do miasta B po upływie x godzin, osobowy do miasta A po upływie y godzin od chwili spotkania. Znaleźć szybkość pociągów, jeżeli x i y są pierwiastkami równań:

$$x - \sqrt{xy} + y = 6; \quad \sqrt{x} + \sqrt[4]{xy} - \sqrt{y} = 2 + \sqrt{2},$$

a jest liczbą trzycyfrową i całkowitą, posiadającą na miejscu setek cyfrę $= 1 + 0,8(63) + 0,(72) + \dots - \frac{1}{2}$;

liczba ta jest wielokrotną 3-ch i 8-iu, a przy dzieleniu przez 5 daje resztę 2.

- 320.*** Jaką sumę trzeba wkładać rocznie, licząc po 6,5% na rok, w ciągu a lat, żeby, poczekawszy potem jeszcze n lat, otrzymać kapitał, wynoszący 30000 rubli? Wiadomo, że a iloczyn dodatniego pierwiastka równania:

$$\sqrt[3]{x \cdot \sqrt{2} + 15} - \sqrt[3]{x \cdot \sqrt{2} - 11} = 2$$

przez wartość dwumianu $\left(\frac{1+i}{\sqrt{2}}\right)^c + \left(\frac{1-i}{\sqrt{2}}\right)^c$, jeżeli c —liczba

nieparzysta; n liczba wyrazów postępu ilorazowego, w którym czwarty wyraz $= 1$; wykładnik postępu $= 3$, a iloczyn wszystkich wyrazów $= 81$.

321. 3 kawałki srebra 90-ej, 80-ej i 72-ej próby ważą razem liczbę funtów, równą pierwiastkowi równania, jakie utworzymy przypuszczając, że 3920 jest największym wspólnym dzielnikiem wielomianów:

$$12x^4 - 18x^3 + 26x^2 + 6x - 10 \quad \text{i} \quad 6x^3 - 3x^2 + 6x + 15.$$

Jeżeli jubiler stopi pierwsze dwa kawałki, to otrzyma srebro takiej próby, która równa się współczynnikowi pewnego wyrazu rozwinięcia $(\sqrt{-0, (6) \cdot z - z})^8$, który po uproszczeniu zawiera z^2 ; gdy zaś stopi kawałki pierwszy i trzeci, to otrzyma srebro $(48,872 \cdot \sqrt[13]{2,459^{6,3} + 8,74^{2,3}})$ -ej próby. Znaleźć wagę każdego kawałka srebra.

322.* Rozwiązać równania:

$$x^2 + z^2 + xz = a; \quad y^2 + z^2 + yz = b; \quad x^2 + y^2 + xy = c,$$

jeżeli liczby a i b związane są równaniami

$$\left[10 \cdot (3a + b)\right]^{\frac{1}{a}} = 10; \quad (3a + b) \cdot \sqrt[7]{2^a} = 800,$$

c równa się wykładnikowi dwumianu $\left(\frac{1}{5}m^2 - \frac{1}{8}n\right)$ w rozwinięciu którego, suma potęg litery m równa się 182.

323.* Pierwszy wyraz postępu różnicowego równa się rzeczywiście znaczeniu ułamka

$$\frac{a^4 - 11a^3 + 33a^2 - 79a + 56}{3a^3 - 29a^2 + 42a - 16} \quad \text{jeżeli}$$

$a = n$; różnica postępu — znaczeniu tegoż ułamka, jeżeli $a = m$.

Ile trzeba wziąć wyrazów, zaczynając od pierwszego, żeby suma ich była równą 357,5? Liczbę m określa równanie $m \cdot (x^2 - 3x + 1) = x - 2$, posiadające własność, iż suma sześciu pierwiastków jego = 28; n jest liczbą wyrazów

$$\text{następującego szeregu: } 1 + \frac{3}{2} + \frac{5}{4} + \frac{9}{8} + \dots + \frac{2^{n-1} + 1}{2^{n-1}},$$

w którym suma wszystkich wyrazów jest większą o $\frac{127}{128}$ od ich liczby.

324.* Rozwiązać równania:

$$xy = zu; \quad x + y + z + u = a_4.$$

$$x^2 + y^2 + z^2 + u^2 = a_{32}; \quad x^3 + y^3 + z^3 + u^3 = a_{283},$$

jeżeli a_4 , a_{32} i a_{283} są to wyrazy: czwarty, trzydziesty drugi i dwieście osiemdziesiąty trzeci takiego postępu różnicowego, w którym suma pierwszych siedmiu wyrazów jest najmniejszą z liczb wielokrotnych 2, 3 i 7, które przy dzieleniu przez 11 dają w reszcie zasadę logarytmów, zadośćczyniącą równaniu $\lg 5\sqrt{5} - 1,25 = (\lg \sqrt{5})^2$. Drugi wyraz postępu jest liczbą wyrazów szeregu $1^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2 + \dots + n^2$, suma wszystkich wyrazów którego jest $38\frac{1}{2}$ razy większą od liczby wyrazów.

325.* Znaleźć sumę n wyrazów szeregu, którego wyraz ogólny jest: $an^2 + bn - c$, jeżeli a , liczba dodatnia, jest sumą pierwiastków równań:

$$(x + y) \cdot (x^3 + y^3) = 112; \quad (x + y)^3 = 32 \cdot (x - y);$$

b — licznik czwartego wyrazu rozwinięcia dwumianu $\left(1 + \frac{1}{9}\right)^{\frac{1}{3}}$;

c — zasada układu liczenia, przy której liczba 1409 wyraża się w postaci $(10305)_c$.

CZĘŚĆ DRUGA.

Odpowiedzi.

1. Wartość wyrazu $= 5$.
2. 64.
3. $\sqrt{6} + \sqrt{2}$.
4. $\sqrt{5} + \sqrt{7} - \sqrt{2}$.
7. a) $(a-1) \cdot (a-7) \cdot (2a-5)$; b) $(a+1) \cdot (a-1) \cdot (2a^2+1)$;
c) $a \cdot (a+1) \cdot (a-1) \cdot (a + \frac{1}{a}) \cdot (a - \frac{1}{a})$.
8. $(a+b) \cdot (a^2+b^2) \cdot (a^3+b^3)$.
9. a) $a-3$; b) $a + \sqrt{3}$.
10. $x^2 - xy + y^2$.
11. $a-4$.
12. $2 \cdot (3a-2)$.
13. $a \cdot (x+2a)$.
14. 13.
15. $\frac{4}{5}$.
16. $\frac{2}{3}$.
17. 0.
18. $\frac{1}{2} \cdot \sqrt{2}$.
19. Iloraz przy dzieleniu $(\sqrt[5]{8^5} - \sqrt[5]{5^5})$ przez $(\sqrt[5]{8} - \sqrt[5]{5})$.
20. Jeżeli $n=6$.
5. $\sqrt{2}$.
6. a) $(a+9) \cdot (a-8)$;
b) $(a - \sqrt{2}) \cdot (3a + 2\sqrt{2})$.
21. Jeżeli $n=4$; $m=20$; $q=13$.
22. $x = \frac{3}{4}$.
23. $\frac{3}{8}$.
24. $x = \frac{1}{n}$; $y = \frac{1}{m}$.
25. $x=4$; $y=7$; $z=5$.
26. $x=a^2$; $y = \frac{a}{2}$.
27. $z = \frac{d \cdot (b-d) \cdot (a-d)}{c \cdot (b-c) \cdot (a-c)}$.
28. $x = \frac{1}{(a-b) \cdot (a-c)}$.
29. $x = \frac{2}{5}$; $y = \frac{2}{3}$; $z=2$.
30. $x = \frac{2abc}{ab+ac-bc}$.

31. $x = \frac{1}{2}$; $y = \frac{1}{3}$; $z = \frac{1}{4}$.
32. Jeżeli $a = 37$, wówczas: $x = 1$;
 $y = 19$; $z = 25$; $w = 28$.
33. $x = 9$; $y = 3$; $z = 2$; $u = 1$; $t = 5$.
34. Wartość ułamka $= \frac{1}{6}$.
35. 3 i $(1 - \sqrt{2})$.
36. $\frac{a+b+c}{3} \pm \frac{1}{3} \cdot \sqrt{a^2+b^2+c^2 - ab - bc - ac}$.
37. 2; 12 i $2 \cdot (-3 \pm \sqrt{3})$.
38. 3; 6 i $(-2 \pm \sqrt{-14})$.
39. $\pm \sqrt{\frac{n}{n-2}}$ i $\pm \sqrt{\frac{n-1}{n+1}}$.
40. $x = 15$; $y = 20$.
41. $x = 5$ i 13; $y = 7$ i (-1) .
42. $x = 2$ i 1; $y = 1$ i 2.
 $x = 1$ i (-1) ; $y = (-1)$ i 1.
43. $x = 4$ i 3; $y = 3$ i 4.
 $x = 6 \pm \sqrt{29}$; $y = 6 \pm \sqrt{29}$.
44. $x = \frac{3 \pm \sqrt{5}}{2}$; $y = \frac{1 \pm \sqrt{5}}{2}$.
45. $x = 2$ i $(-5\frac{1}{5})$; $y = 1$ i $\frac{1}{5}$.
46. $x = 2$ i (-2) ; $y = 1$ i (-1) .
47. $x = \pm 3$; $y = \pm 2$.
48. $x = \frac{1}{2} \cdot (3 \pm \sqrt{5})$;
 $y = \frac{1}{2} \cdot (3 \mp \sqrt{5})$.
49. Wymiernie wartości:
 $x = 4$ i 2; $y = 2$ i 4.
50. $x = 4$ i 3; $y = 3$ i 4.
 $x = \frac{-7 \pm \sqrt{11}}{3}$;
 $y = \frac{-7 \mp \sqrt{11}}{3}$.
51. $x = 3$ i $(-\frac{23}{7})$; $y = 2$ i $(-\frac{19}{7})$.
52. $x = \pm 4$; $y = \pm 5$.
53. $x = \pm 1$; $y = \pm 2$.
54. $x = \pm 2$; $y = \pm \frac{1}{2}$.
 $x = \pm \frac{1}{5} \sqrt{10}$; $y = \mp \frac{2}{5} \sqrt{10}$.
55. $x = 2$ i 8; $z = 8$ i 2; $y = 4$.
56. $x = 1$; $y = 2$ i 4; $z = 4$ i 2.
 $x = 6$; $y = \frac{1 \pm \sqrt{-31}}{2}$;
 $z = \frac{1 \mp \sqrt{-31}}{2}$.
57. $x = 3$ i (-3) ; $y = 2$ i (-4) ;
 $z = 1$ i (-2) .
58. $x = 4$ i 3; $y = 3$ i 4; $z = 5$.

59. $x = (-9)$; (-1) ; 1 ; 9 .
 $y = 6$; (-2) ; 2 ; (-6) .
 $z = (-4) i$ 4 .
60. $x = 3 i$ 2 ; $y = 2 i$ 3 ; $z = 5 i$ 4 ;
 $u = 4 i$ 5 .
61. $x = k + \sqrt{c^2 - s^2}$;
 $y = k - \sqrt{c^2 - s^2}$;
 $z = s - \sqrt{c^2 - k^2}$;
 $u = s + \sqrt{c^2 - k^2}$.
62. $z = 2$; $x = 3 i$ 1 ; $y = 1 i$ 3 .
63. $x = 16 i$ (-4) ; $y = 4 i$ (-16) .
 $\bar{x} = 6 \pm 3 \cdot \sqrt{13}$;
 $y = -6 \pm 3 \cdot \sqrt{13}$.
64. $x = 4 i$ (-3) ; $y = 3 i$ (-4) .
65. $x = 2 i$ 3 ; $y = 3 i$ 2 .
66. $x = 5$; $(-3) i$ $1 \pm \sqrt{-15}$.
67. $x = 3 i$ (-2) ; $y = 2 i$ (-3) .
68. Wartości całkowite:
 $x = 3 i$ 2 ; $y = 2 i$ 3 .
69. $x = 2 i$ 3 ; $y = 3 i$ 2 .
70. $x = 3 i$ 1 ; $y = 1 i$ 3 ,
lub $x = 1 i$ $\frac{1}{3}$; $y = \frac{1}{3} i$ 1 .
71. $x = 2 i$ (-1) ; $y = 1 i$ (-2) ,
lub $x = \frac{4}{\pm \sqrt{-3 - 1}}$;
- $y = \frac{\pm \sqrt{-3 - 1}}{2}$;
lub $x = \frac{2}{\pm \sqrt{-3 + 1}}$;
 $y = \pm \sqrt{-3 + 1}$.
72. ± 1 ; $\pm \sqrt{-1}$; $\pm \frac{3}{5} \cdot \sqrt{5}$.
73. $x = \pm 3$; $y = \pm 2$; $z = \pm 1$.
74. 4 ; $\frac{1}{5}$; $(-5) i$ $(-\frac{1}{4})$.
75. 1 ; 2 ; $3 i$ $\frac{2}{3}$.
76. 1 ; 2 ; 3 ; $\frac{1}{2} i$ $\frac{1}{3}$.
77. ± 1 ; $\frac{1}{2} \cdot (1 \pm \sqrt{-3})$.
78. $9 i$ (-1) .
79. $18 i$ (-10) .
80. ± 1 .
81. (-4) .
82. (-48) .
83. $\pm \sqrt{5}$.
84. $5 i$ (-1) .
85. $30 i$ (-32765) .
86. ± 1 .
87. $(-1) i$ $\frac{b^5 - a^5}{b^5}$.

88. 4.

89. $\pm \frac{\sqrt{3}}{2}$.

90. $\frac{(1 \pm \sqrt{5})^m - 2^m}{(1 \pm \sqrt{5})^m + 2^m}$.

91. 32.

92. $\frac{a}{n+1 \sqrt{\left(\frac{a}{c}\right)^n - 1}}$.

93. $x = (c \pm \sqrt{c^2 - 1})^{\frac{2pq}{q-p}}$.

94. $x = \pm \frac{a+1}{a-1} \cdot \sqrt{b}$.

95. $x = 5; y = \pm 3$.

96. $x = 16; y = 25$.

97. 27 i 125.

98. $x = 216$ i $(-64);$
 $y = 64$ i (-216) .

99. 16 i 1.

100. $x = 16; y = 4$.

101. $x = 5$ i $1; y = 3$ i $\frac{3}{5}$.

102. 4 i 16.

103. $x = 8; y = 2$.

104. $x = \pm \frac{9}{2}; y = \pm \frac{7}{2}$.

105. $x = \pm 1; y = \pm \frac{3}{2}$.

106. $x = \frac{1}{4} \cdot (\sqrt{a} + \sqrt{b} - \sqrt{c})^2$.

107. 1) $x = 3; y = 4; z = 5$.

2) $x = \sqrt{-10}; y = \left(-\frac{11}{2}\right); z = \left(-\frac{9}{2}\right)$.

108. Różnica $\pm \sqrt{2 - 2n - m^2};$
iloczyn $\frac{(n-1)^2 - m^2}{2 \cdot (n-1)}$.

109. $am \pm \sqrt{m \cdot (a^2 m - 2)},$
zaś $m = c^2 - d^2 + b$.

110. 6.

111. 4.

112. 3.

113. $q = 9$.

114. $q = -3$.

115. $qx^2 + px + 1 = 0$.

116. $m = 8$.

117. $m = 3$.

118. 1) $(a+b)^2 \cdot x^2 - (a+b) \cdot cx - ac = 0$

2) $5x^2 - 6 \cdot \sqrt{5x} + 7 = 0$.

119. $2, \frac{1}{2}$ i (-3) .

120. 2 i (-3) .

121. 50,3277.

122. 2,992695.

123. 0,032849.

124. 0,000116662.
125. 0,317571.
126. 1) $\frac{1}{2}$; 2) 8.
127. a) 3; b) 17^4 .
128. 1) $4 \cdot (1-a)$; 2) $(a+b-3)$.
129. 7.
130. 6.
131. 3.
132. 15.
133. 10.
134. 1000.
135. $a=9$; $b=4$.
136. $x=6$; $y=8$.
137. 6 i 3.
138. 84 i 14.
139. 3.
140. $\frac{2}{3}$.
141. 2 i $(-3\frac{1}{3})$.
142. $x = \frac{\sqrt{a^2+2c^m} + \sqrt{a^2-2c^m}}{2}$.
143. $x=mp$; $y=np$.
- $$p = \pm \sqrt{\frac{\lg c}{m^2 \cdot \lg a + n^2 \cdot \lg b}}$$
144. $x = \frac{\lg(\lg \lg d - \lg \lg a) - \lg \lg b}{\lg c}$
145. $\left(\frac{\lg M - \lg N}{\lg M + \lg N} \right)^2 \cdot a^2$.
146. $x = \sqrt[n]{m}$.
147. $x = c^b$.
148. $x=3$; $y=6$.
149. 100 i $\frac{1}{100}$.
150. 10 i $\frac{1}{100}$.
151. $\frac{1}{2}$.
152. 8.
153. 35 i $\frac{49}{2}$.
154. 20 i 100.
155. 3 i $\frac{3}{4000000}$.
156. $x=9$ i (-6) ; $y=6$ i (-9) .
157. $x=6$; $y=8$.
158. $x=64$ i (-34) ;
 $y=8$ i (-90) .
159. $x=15$; $y=12$; $z=9$; $u=6$.
160. $x=3$; $y=1$.
161. $x=6$; $y=4$; $z=5$.
162. 4.
163. 2 i (-1) .
164. 2.

165. 5.
166. $\frac{3}{2}$ i $(-\frac{1}{4})$.
167. $\frac{15}{8}$.
168. 36.
169. 13.
170. ± 8 i $\pm \frac{1}{8}$.
171. 4.
172. $a=7$; $b=2$.
173. $a=8$; $b=6$.
174. $x=4$ i $8 \cdot \sqrt[7]{8}$; $y=2$ i $\sqrt[7]{8}$.
175. $x=4$ i 9 ; $y=2$ i (-3) .
176. $x = \left(\frac{a}{b}\right)^{\frac{b}{a-b}}$; $y = \left(\frac{a}{b}\right)^{\frac{a}{a-b}}$.
177. $a=2$ i 32 ; $b=3$ i (-12) .
178. $a=4$; $b=1$.
179. $c=6,5$; $a=3$ i 2 ; $b=2$ i 3 .
180. n^2 .
181. $\frac{(3n+1) \cdot n}{12}$.
182. 1, 3, 5 i 7.
183. $m+n$ albo $m+n-1$.
184. 7.
186. Pierwszy wyraz = 33;
liczba wyrazów = 13.
187. Wyraz środkowy = $S_1 - S$;
liczba wyrazów = $\frac{S_1 + S}{S_1 - S}$.
188. Liczba wyraz. średnich = 11;
suma ich = 242.
189. 15.
190. 2.
191. $\frac{1}{2}$.
192. $\frac{3}{2}$.
193. 2.
194. 21.
195. 45.
196. 1, 2, 4 i 8.
197. $\pm \frac{1}{3}$ i $\pm \frac{2\sqrt{2}}{3}$.
199. 1 lub $\frac{16}{9}$.
200. 5.
201. 6, 10 i 14.
202. 6.
203. 4.
204. 5.
205. 5.
206. 3.
207. 11.
208. 4.
209. 4.

210. $n=12$; $r=5$.

211. 25.

212. 153.

213. 840.

214. $\frac{n \cdot (n-1)}{2} - \frac{p \cdot (p-1)}{2} + 1$.

215. 5.

216. 64.

217. $\frac{63}{8}x^{12,5}$.

218. $70a^6$.

219. $35x^{\frac{3}{5}}$.

220. 672.

221. $165a^{\frac{2}{5}}$.

222. $680x^{\frac{1}{2}}$.

223. $C_m^{\frac{m}{2}} \cdot x^{\frac{4m}{3}}$.

224. 6.

225. Wymierny jedynie wyraz ósmy:

$$T_8 = C_{16}^7 x^4.$$

226. Suma = 926.

227. Wymierne wyrazy: 1-szy, 46-ty, 91-szy, 136-ty, 181-szy i 226-ty.

228. $n=5$; $m=2$.

229. $n=3$; $m=8$.

230. $\frac{35}{8}a^{\frac{5}{3}}$.

231. 15 wyrazów.

232. a) $2 < x < \frac{10}{3}$;

b) $z < -3\frac{1}{2}$.

233. a) $-\frac{5}{8} < x < 5$;

b) $z < -2$.

237. $\frac{4}{9}$ lub $\frac{5}{11}$.

238. Szukana liczba jest mniejszą od różnicy $(a-b)$, jeżeli $a > b$.

240. a) $-4 > x > 5$;

b) $2 > x > 7$; c) niemożliwe.

d) $-\frac{1}{4} > x > \frac{1}{3}$;

e) $-\frac{3}{2} > x > -\frac{1}{3}$;

f) jakakolwiek wielkość, byle nie urojona.

241. $x=23-41t$; $y=11t-6$.
(t liczba całkowita, dodatnia lub ujemna).

242. $x=8$; $y=25$.

243. $x=9, 80, 151 \dots$ i t. d.;
 $y=8, 95, 182 \dots$ i t. d.;

244. $x=3$; $y=1$; $z=5$.
245. $x=15$ i 50 ; $y=82$ i 40 ;
 $z=15$ i 30 .
246. Jedna z odpowiedzi: $x=7$;
 $y=6$; $z=5$; $v=4$.
247. 211.
248. 315.
249. 152.
250. $30t-1$. ($t=1, 2, 3... i t. d.$)
251. 47, 89, 131, 173... i t. d.
252. b) -1 ; c) $-i$; d) $-i$.
253. a) i ; b) $-i$; c) i .
254. $\frac{i}{2}$.
255. $\frac{a^3-3ab^2}{a^2-b^2}$.
256. 128.
258. a) $2+\sqrt{3}i$; b) $1-2i$;
c) $\frac{1+i}{\sqrt{2}}$.
259. $(1418)_{13}$; $(11303)_7$.
260. 1987.
261. 202,5.
262. 150.
263. 6.
264. 7.
265. $(-1) i \frac{a^2+ab-b^2}{ab} = \frac{11}{3}$.
266. $\frac{100}{29}$.
267. 108.
268. $x=5, 16, 27... i t. d.$;
 $y=3, 10, 17... i t. d.$
269. $4\sqrt{2}$.
270. 350.
271. $\frac{5}{x-4} + \frac{(-4)}{x-3}$.
272. $\frac{18}{x-3} + \frac{(-2)}{x-1} + \frac{(-10)}{x-2}$.
273. 125.
274. 20 funtów; 60 kop.
275. Odległość 160 wiorst; szybkość pociągu 32 wiorsty.
276. 432.
277. Pierwszy 20 godz., drugi 30 godz., trzeci 60 godz., czwarty 12 godz.
278. Przedniego 5 arsz. 10 wersz., tylnego 6 arsz. 4 werszki; lub: przedniego 25 arsz., tylnego 45 arsz.
279. 5.
280. 20, 12 i 15 godzin.
281. 36 korcy po 8 rub. i 48 korcy po 6 rub.

282. 270.
283. 25 i 50.
284. 50.
285. 3500 rub. na 5%,
2500 rub. na 7%.
286. Łódka 5 wiorst,
prąd rzeki 2 wiorsty.
287. 10.
288. 3124.
289. 144 metr.
290. 55.
291. 300.
292. 6.
293. 360 wiorst.
294. 15.
295. 2, 4, 6 i 8.
296. 4.
297. $162 + 72\sqrt{5}$ i $162 - 72\sqrt{5}$.
298. 4%.
299. 8.
300. 152,41 rub.
301. Pierwszy 32 lub 16 dni,
drugi 15 lub 30 dni.
302. Pierwszy 4 rub., drugi 6 rub.,
trzeci 7 rub.
303. Mężczyzn 10, 6 i 2;
kobiet 4, 11 i 18.
304. 82-ej próby 3 lub 6 funt.,
66-ej — 8 lub 1 funt.,
54-ej — 7 lub 11 funt.
305. 2.
306. 2, 3, $4\frac{1}{2}$ i 6.
307. 16, 12 i 9.
308. 4 i 100.
309. 79994; 6%.
310. $3 \cdot (8 - 17t)$; $t=0, (-1)$ i t.d.
311. 7 i 567.
312. 6 części: 1, 3, 9, 27, 81 i 243.
313. $x=11-15t$; $y=-31+43t$.
(t -liczba całkowita).
314. 64.
315. 92 i 128.
316. $5 + \frac{1}{(1, 2, 1, 10) \dots}$.
317. $x=100$.
318. 243.
319. 24 i 60 wiorst na godzinę.
320. 979,82 rub.
321. 10 funt. 90-ej próby,
15 funt. 80-ej i 20 funt. 72-ej.
322. $x=+1$; $y=+3$; $z=+4$.
323. 11 wyrazów.
324. Jedna z odpowiedzi: $x=1$;
 $y=10$; $z=2$; $u=5$.
325. $\frac{n}{6} \cdot (8n^2 + 27n - 17)$.

Odpowiedzi dodatkowe.

200. Wartość ułamka $= \left(-\frac{1}{12}\right)$; $z = (-18)$; $S_{\text{postępu}} = 211$.
201. $x = 1$; $y = 4$; $z = 14$. Pierwiastek równania $= 30$.
230. $x = 128$. $m = 8$.
231. $m = 6$; wartość wyrazu $= 2$; $a = 75$.
303. $a = 7$; $b = 4$; wyraz rozwinięcia $= 126$.
304. $m = 3$; $n = 4$; liczba funtów $= 18$.
305. Podwojony współczynnik $= 168$; $n = 868$; $x = 17$.
Suma 4-ch wyrazów $= 1092$.
306. $x = 3$.
307. $z = 37$; wspólny dzielnik $= 3x - 2$.
308. Wykładnik dwumianu $= 16$.
309. Wyraz rozwinięcia $= 35$; pierwiastki równania: 18 i 30;
 $n = 8$; $t = 12$.
310. Liczba wyrazów postępu $= 16$,
iloczyn wyrazów skrajnych $= 175$, różnica postępu $= 2$.
311. Suma postępu $= 2 \cdot (a + b + c - d)$; liczba wyrazów postępu $= 5$;
 $n = 10$; pierwiastki równania: 3 i 100.
312. Wartość wyrazu $= 30$; pierwiastek równania $= 240$;
współczynnik $= 364$.
313. $a = 43$; $b = 15$; $c = 8$.
314. Wartość ułamka $= \frac{1}{8}$; $z = \frac{11}{8}$; $a = 464$.
315. Pierwsza liczba wielokrotna 64-ch; druga — 23-ch; $x = 8$.
316. $x = 10$; $y = 12$; $z = 11$.
317. $a = 11$; $b = 6$; $c = 10$; $m = 32$; ułamek ciągły $= (1, 1, 4, 1, 1, 4, \dots)$.

318. $n=3$; suma wyrazów szeregu $=\frac{3}{4}$.
319. $a=312$; $x=8$; $y=2$.
320. Pierwiastek równania $=\sqrt{72}$; wartość dwumianu $\pm\sqrt{2}$; $n=8$.
321. Pierwiastek równania $=45$; współczynnik wyrazu rozwinięcia $=84$; wartość wyrazu złożonego $=78$.
322. $a=21$; $b=37$; $c=13$.
323. $n=8$; $m=1$. Wartość ułamka $\frac{5}{2}$, jeżeli $a=8$; lub 6, jeżeli $a=1$.
324. $S_7=126$; zasada logaryt. $=5$; $a_2=10$.
325. $a=4$; $b=5$; $c=6$.
-

Wskazówki.

24. Pierwsze równanie mnożymy przez $\frac{n^2}{m}$, następnie otrzymane równanie odejmujemy od drugiego.

32. Jeżeli $x+y+z+w=S$, wówczas $x=2a-S$; $y=\frac{3a-S}{2}$ i t. d.

Dodajemy $x+y+\dots$ i t. d. $= (2a-S) + \left(\frac{3a-S}{2}\right) + \dots$ i t. d.

39. Do pierwszej części równania dodajemy i odejmujemy:

$$\left(\frac{2x}{x+1}\right) \cdot \frac{x}{x-1}.$$

49. Pierwsze równanie mnożymy przez $\frac{4}{3}$, następnie otrzymane równanie dodajemy do drugiego.

59. W równaniu trzecim przyjmujemy $(x+y)$ jako wielkość nie-
wiadomą, zaś (z) — jako wiadomą.

66. $5x^2=4x^2+x^2.$

70. Pierwsze równanie podnosimy do kwadratu.

71. Drugie równanie mnożymy przez $\left(-\frac{2}{7}\right)$; patrz zad. № 49.

73. Od pierwszego równania odejmujemy drugie.

75. Ugrupowanie wyrazów i sposób rozwiązania, jak w zadaniu poprzednim.

83. Przypuśćmy, że $\sqrt[3]{z+2}=a$, wówczas $\sqrt[3]{z-2}=\sqrt[3]{a^3-4}$.

91. Wynosimy za nawiasy $\sqrt[5]{211+z}$; wyrazy pozostałe w nawiasach sprowadzamy do wspólnego mianownika.

93. Przypuśćmy, że $x^{\frac{1}{p}}=y^2 \cdot x^{\frac{1}{q}}$, czyli $x^{\frac{1}{p}-\frac{1}{q}}=y^2$, wówczas znajdziemy: $y=c \pm \sqrt{c^2-1}$. W równaniu — pierwiastki zamieniamy przez potęgę ułamkowej.

103. Rozłożyć na czynniki: $x^2 = x \cdot \sqrt{x} \cdot \sqrt{x}$; $y^2 = y \cdot \sqrt{y} \cdot \sqrt{y}$.

109. Równanie pierwsze przedstawiamy w postaci:

$$\frac{2 \cdot (x+y)}{(x+y)^2 - (z+u)^2} = a$$
, następnie dwumiany w mianowniku podnosimy do kwadratu.

155. Jeżeli przypuścimy, że $\frac{z}{3} = x$, otrzymamy równanie:

$$(4x)^{\lg 100x} = \left(\frac{2}{x}\right)^4, \text{ lub prościej:}$$

$$\lg^2 x + 2 \lg 2 \lg x + 6 \lg x = 0.$$

169. Przypuścimy, że $2 \frac{\sqrt{a+3}}{2} = z$;
wówczas $z^3 + z^2 - 80 = z^3 - 4z^2 + 5z^2 - 80 = 0$.

174. $a^3 - 6a + \sqrt{32} = a^3 - 8a + 2a + \sqrt{32} = a^3 - 2a - 4a + \sqrt{32}$.

200. Ażeby znaleźć rzeczywistą wartość ułamka, należy znieść niewymierność w liczniku. Jeżeli w równaniu 3-ego stopnia suma wszystkich współczynników łącznie z wolnym wyrazem $= 0$, równaniu temu zadośćczyni pierwiastek $= 1$.

208. Można wykazać, że: $C_m^n = C_{m-1}^n + C_{m-1}^{n-1}$.

225. $T_{n+1} = C_{16}^n \cdot x^{\frac{112-4n}{21}}$. Powiedzmy, że $\frac{112-4n}{21} = z$, zaś z jest

liczbą całkowitą. Wówczas: $4n + 21z = 112$. Równanie ostatnie jest nieoznaczonym, — wartości dla niewiadomych: $z = 4t$; $n = 28 - 21t$. (t — liczba całkowita). W danym rozwinięciu n musi zadośćczynić warunkom: $n > -1$ i $n < 17$.

Więc: $-21t + 28 > -1$; $-21t + 28 < 17$

$t < 1\frac{8}{21}$ i $t > \frac{11}{21}$. Wartość t (całkowita) $= 1$.

253. $\sqrt[4n+3]{-i} = x; x^{4n+3} = -i$, czyli $x^{4n} \cdot x^3 = -i$.

Jeżeli $n=0, 1, 2, 3 \dots$ i t. d., a x jest wielkością urojoną, to oczywiście $x^{4n} = 1$; więc $x^3 = -i$, czyli $x = i$.

295. Szukane wyrazy przedstawiamy w postaci: $x-3y; x-y; x+y$ i $x+3y$.

302. $x^2 - yz = -26; y^2 - xz = 8; z^2 - xy = 25$. Do pierwszego równania dodajemy i odejmujemy $x \cdot (y+z)$, do drugiego $y \cdot (x+z)$ i do trzeciego $z \cdot (x+y)$. Następnie podstawiamy:
 $x+y+z=t, xy+xz+yz=u$.

Poprzedni systemat równań przedstawi się wówczas tak:

$$xt - u = -26 \dots (1); yt - u = 8 \dots (2); zt - u = 25 \dots (3).$$

Dodajemy równania $(1+2+3) : t^2 - 3u = 7$.

Mnożymy kolejno równania: (1×2) , (1×3) i (2×3) . Trzy utworzone równania dodajemy: $(1 \times 2) + (1 \times 3) + (2 \times 3)$, wówczas $t^2 u - 3u^2 = 658$. Zadanie polega jedynie na rozwiązaniu systematu równań: $t^2 u - 3u^2 = 658$ i $t^2 - 3u = 7$.

314. Rozwiązując równanie przypuszczamy, że $\frac{8z}{11} = u$.

316. Pierwsze równanie dzielimy przez xy , drugie—przez $x^2(x+y)$.

319. $\sqrt{x} = m; \sqrt{y} = n$. Sposób rozwiązania: patrz. zadanie № 102.

320. Oznaczmy $c = 2n + 1$, jeżeli n jest liczbą całkowitą, dodatnią, parzystą lub nieparzystą i równą 0. Podnosząc wyrazy do potęgi *drugiej*, następnie do potęgi n -tej i t. d. otrzymamy

wyraz następujący:
$$\frac{i^n \cdot (1+i) + (-1)^n \cdot (1-i)}{\sqrt{2}}$$

1) n —liczba nieparzysta, wówczas wyraz $= \sqrt{2} \cdot i^{n+1} = \pm \sqrt{2}$.

2) n —liczba parzysta, wówczas wyraz $= \sqrt{2} \cdot i^n = \pm \sqrt{2}$.

322. Do każdego równania dodajemy i jednocześnie odejmujemy sumę: $xy + xz + yz$. Po ugrupowaniu wyrazów, otrzymamy równania symetryczne:

$$(x+z) \cdot (x+y+z) - (xy+xz+yz) = a.$$

$$(y+z) \cdot (x+y+z) - (xy+xz+yz) = b.$$

$$(x+y) \cdot (x+y+z) - (xy+xz+yz) = c.$$

Powiedzmy, że $x+y+z=t$; $xy+xz+yz=u$,
wówczas $(x+z) \cdot t - u = a$; $(y+z) \cdot t - u = b$; $(x+y) \cdot t - u = c$.

Dodając ostatnie równania, otrzymujemy:

$$2t^2 = 3u + (a+b+c).$$

Następnie dwa równania dodajemy i od sumy odejmujemy trzecie:

$$2zt = u + (a+b-c) \dots\dots (1)$$

$$2xt = u + (a+c-b) \dots\dots (2)$$

$$2yt = u + (b+c-a) \dots\dots (3)$$

Równania utworzone mnożymy tak: (1×2) , (1×3) i (2×3) .

Następnie dodajemy: $(1 \times 2) + (1 \times 3) + (2 \times 3)$.

Otrzymamy drugie równanie, zawierające niewiadome wielkości u i t , mianowicie $At^2u = Bu^2 + Cu + D$.

323. Szereg przedstawiamy w postaci:

$$1 + \left(1 + \frac{1}{2}\right) + \left(1 + \frac{1}{4}\right) + \dots + \left(1 + \frac{1}{2^{n-1}}\right).$$

324. Sumując wyrazy szeregu, opieramy się na tożsamości:

$$n^3 - (n-1)^3 = 3n^2 - 3n + 1 \text{ i podstawiamy } n=1, 2, 3 \dots n.$$

$$n=1; \quad 1^3 - 0^3 = 3 \cdot 1^2 - 3 \cdot 1 + 1$$

$$n=2; \quad 2^3 - 1^3 = 3 \cdot 2^2 - 3 \cdot 2 + 1$$

$$n=3; \quad 3^3 - 2^3 = 3 \cdot 3^2 - 3 \cdot 3 + 1$$

$$\dots \dots \dots$$

$$\dots \dots \dots$$

$$n-1; \quad (n-1)^3 - (n-2)^3 = 3 \cdot (n-1)^2 - 3 \cdot (n-1) + 1$$

$$n; \quad n^3 - (n-1)^3 = 3n^2 - 3n + 1.$$

Dodając tożsamości, mamy:

$$n^3 = 3 \cdot (1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2) - 3 \cdot (1 + 2 + 3 + \dots + n) + n.$$

325. Równanie drugie podnosimy do kwadratu; otrzymany rezultat dzielimy przez pierwsze równanie; wówczas:

$$\frac{(x+y)^4}{(x-y)^2 \cdot (x^2 - xy + y^2)} = \frac{64}{7}. \quad \text{Podstawiamy } x = yt.$$

Zamieniając odpowiednio x i skracając równanie przez y^4 , otrzymamy ostatecznie równanie wzajemne:

$$57t^4 - 220t^3 + 214t^2 - 220t + 57 = 0.$$

Sumę wyrazów szeregu znajdujemy, korzystając z rezultatu zadania poprzedniego; odnajdywanie kolejnych wyrazów szeregu: patrz zadanie № 180.

Sprostowania.

Str. 29 zad. 252 i 253: jeżeli $n=1, 2, 3$ i 4 .

„ 36 „ 291 — po upływie $(2n+1)$ dni.

„ 38 „ 300 — trzeci wyraz szeregu $= 14\frac{22}{27}$.

„ 48 odpowiedź zad. 49. Wymierne wartości.

